

RESIDENDIST FÜÜSILISE ISIKU TULUDEKLARATSIOON

,,“ aasta kuni ,,“aasta

I. ÜLDANDMED

1. Residendist maksumaksja või Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi residendi isikuandmed

1.1	Eesnimi	Perekonnanimi	Eesti isikukood
-----	---------	---------------	-----------------

2. Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi residendi andmed

2.1	Kas maksustamisperioodil olite Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes soovib kasutada mahaarvamisi Eestis? Kui JAH, siis palun täitke punktid 2.2–2.4			JAH	
2.2	Eesti isikukoodi puudumisel isiku identifitseerimiskood residendiriigis	2.3	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood		
2.4	Kas olete saanud maksustamisperioodil tulu väljaspool Eestit?			☐ JAH ¹	☐ EI

¹ Andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta deklareeritakse tabelis 8.9.

3. Aadress

Elukoha aadress (koht, kus isik deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab):
Riik

4. Kontaktandmed

Telefon	Mobiiltelefon	E-post
---------	---------------	--------

II. MAKSUSTATAV TULU

5.	Eestis saadud tulu				
5.1	Palk ja muu tulu				
I osa	Palk ja muu tulu, millelt on tulumaks kinni peetud. Maksumäär ... (märgib Maksu- ja Tolliamet) (Laevapere liikme tasu, mis on saadud töötamise eest laeval, mis vastab tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 toodud tingimustele, deklareeritakse tabelis 7.3.)				
	Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa	Kinni- peetud tulumaks
	registri- või isikukood	nimi			Pensioni investeeringuskontole laekunud tulu (märkida „X“)

II osa	Palk ja muu tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud
---------------	--

Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa
registri- või isikukood	nimi		

5.2	Kohustuslik ja täiendav kogumispension või PEPP-i leping pensionieas
------------	---

Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa	Kinnipeetud tulumaks
registrikood	nimi			

5.3	Investeerimisriskiga elukindlustuslepingud või PEPP-i lepingud
------------	---

Kindlustusandja		Lepingu number	Väljamakstud summa		Tasutud kindlustusmaksed (C)	Tulu Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Kinnipeetud tulumaks
registrikood	nimi		eelmistel aastatel (A)	maksustamis-perioodil (B)			

5.4	Rendi-, üüri- ja litsentsitulu
------------	---------------------------------------

I osa	Rendi-, üüri- ja litsentsitulu, millelt on tulumaks kinni peetud
--------------	---

Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa	Kinnipeetud tulumaks
registri- või isikukood	nimi			

II osa	Rendi-, üüri- ja litsentsitulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud
---------------	--

Tulu liik	Tulu summa	Aadress (välja täitmine ei ole kohustuslik, kui tulu liik on litsentsitasu)

5.5	Tulu isikuteühenduses või varakogumis
------------	--

Isikuteühenduse, varakogumi, usaldusfondi või fondivalitseja		Osalus, hääleõigus või kaasomandi osa (%)	Usaldusfondi või fondivalitseja saadud tulu liik	Maksumaksja osa kasumist või tulult	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
registrikood või Maksu- ja Tolliameti antud registrikood	nimi				

6.2 lisa	Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamise kulude või kasu arvesse võtmise maksustamisperioodil ja edasikandmine järgmisele aastale					
Rea nr		Aasta				
						Kokku
1.	Edasikantud kasu Eelmise aasta tabeli 6.2 lisa rida 3.				X	
2.	Edasikantud kasu, mida võetakse arvesse tabeli 6.2 rea 3 kahju vähendamiseks Arvesse võetakse mitte rohkem kui tabeli 6.2 rea 3 negatiivne summa. Real 2 näidatud summa kokku kantakse tabeli 6.2 reale 4.				X	
3.	Järgmisele aastale edasi kantav kasu Mitte rohkem kui tabeli 6.2 lisa rida 1 – rida 2. Kõige varasema aasta veeru summat real 3 ei näidata, vaid kantakse reale 4. Maksustamisperioodi veerus on tabeli 6.2 rea 9 summa (edasikantav kasu).	X				
4.	Maksustamisperioodil maksustatav kasu Tabeli 6.2 lisa: rida 1 – rida 2 – rida 3 ≥ 0.				X	
5.	Edasikantud kulud Eelmise aasta tabeli 6.2 lisa rida 7.				X	
6.	Edasikantud kulud, mida võetakse arvesse tabeli 6.2 rea 3 kasu vähendamiseks Arvesse võetakse mitte rohkem kui tabeli 6.2 rea 3 positiivne summa. Real 6 näidatud summa kokku kantakse tabeli 6.2 reale 5.				X	
7.	Järgmisele aastale edasi kantavad kulud Tabeli 6.2 lisa rida 5 – rida 6. Kõige varasema aasta veeru summat edasi ei kanta. Maksustamisperioodi veerus on tabeli 6.2 rea 10 summa (edasikantud kulud) ilma miinusmärgita.	X				

6.3	Muu vara võõrandamine			
Vara liik	Aadress	Soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud kulud (A)	Müügi-/turuhind (B)	Kasu Arvutab Maksu- ja Tolliamet

6.4	Osaluse vähendamine, likvideerimisjaotised				
	Eelmistest aastatest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.				
Väljamakse tegija, investeerimisfondi või fondivalitseja		Soetamis- maksumus/ sissemakse (A)	Väljamakse (B)	Kasu/kahju Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X“)
registrikood või Maksu- ja Tolliameti antud registrikood Eestis	nimi				

6.5	Investeerimiskonto			
I osa	Investeerimiskonto ja finantsasutuse andmed			
Konto number või IBAN kood	Finantsasutuse nimi	Investeerimiskonto sulgemise kuupäev	Kui deklareeritavaid sisse-ega väljamakseid ei ole tehtud, märkida „X“	

II osa	Tulu finantsvaralt					
Konto number või IBAN kood	Kande kuupäev	Konto sisse- maksete jääk enne tehingut (A)	Sisse- makse summa (B)	Välja- makse summa (C)	Maksustatav summa Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Edasikantav summa Arvutab Maksu- ja Tolliamet
Kokku maksustatav summa						X

6.6	Äriühingu ühinemisel füüsilise isiku varaga saadud tulu					
Äriühingu		Rahalises või mitterahalises vormis saadud tulu (A)	Soetamis- maksumus/ sissemakse (B)	Ühinemisel üle võetud kohustused	Maksustamis- perioodil ära langenud kohustuste osa, mille võrra eelmistel aastatel vähendati saadud tulu (C)	Tulu Arvutab Maksu- ja Tolliamet
registri- kood	nimi					

7.	Tulud, mida arvestatakse ainult maksuvaba tulu arvutamisel				
7.1	Eesti äriühingult saadud dividendid või muud kasumieraldiste väljamaksed, mida ei maksustata füüsilise isiku tuluna				
Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa	Pensioni investeerimiskontole laekunud tulu (märkida „X“)	
registrikood	nimi				

7.2	Ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra					
-----	--	--	--	--	--	--

7.3	Laevapere liikme tulu, kui tulu on saadud töötamise eest laeval, mis vastab tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 sätestatud tingimustele				
Väljamakse tegija			Laeva IMO number	Tulu liik	Tulu summa
registrikood		nimi			

8.	Välisriigis saadud tulu Välisriigis saadud tulu deklareeritakse eurodes sendi täpsusega, välja arvatud tabelid 8.1, 8.8 ja 8.9, kus deklareeritakse tulu välisvaluutas või eurodes.					
8.1	Palk ja muu tulu Välisvaluutas või eurodes kahe komakoha täpsusega.					
Riik	Väljamakse tegija		Tulu liik	Raha- ühik	Tulu summa ja välja- makse kuupäev	Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja maksu kinni- pidamise või tasumise kuupäev
	registri- või isikukood residendiriigis	nimi				

8.2	Finantsvara võõrandamine Eelmistest aastatest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.								
Riik	Võõrandatud finantsvara								Seotud isikutega tehtud tehing (märkida „X“). Tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1 ¹ nimetatud tehing (märkida „X“)
	nimetus, platvormi nimetus ja ISIN kood	liik ja võõrandamise kuupäev	kogus	soetamismaksumus (A) ja soetamise kuupäev	võõrandamisega seotud kulud (B)	müügi-/turuhind (C)	kasu/kahju Arvutab Maksu- ja Tolliamet	kinnipeetud või tasutud tulumaks	

8.3	Muu vara võõrandamine					
Riik	Vara liik	Soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud kulud (A)		Müügi-/turuhind (B)	Kasu Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Kinnipeetud või tasutud tulumaks

8.4	Osaluse vähendamine, likvideerimisjaotised Eelmistest aastatest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.						
Riik	Väljamakse tegija, investeerimisfondi või fondivalitseja		Soetamismaksumus/sissemakse (A)	Väljamakse (B)	Kasu/kahju Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Kinnipeetud või tasutud tulumaks	Seotud isikuga tehtud tehing (märkida „X“)
	registri-kood	nimi					

8.5	Investeeringisriskiga elukindlustuslepingu väljamaksed							
Riik	Kindlustusandja		Lepingu number	Väljamakstud summa		Tasutud kindlustusmaksed (C)	Tulu Arvutab Maksu- ja Tolliamet	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
	registri- kood	nimi		eelmistel aastatel (A)	maksustamis- perioodil (B)			

8.6	Täiendava kogumispensioni, sh PEPP-i lepingu väljamaksed				
Riik	Väljamakse tegija		Tulu liik	Tulu summa	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
	registrikood	nimi			

8.7	Tulu isikuteühenduses või varakogumis					
Riik	Isikuteühenduse, varakogumi, usaldusfondi või fondivalitseja		Osalus, hääleõigus või kaasomandi osa (%)	Usaldusfondi või fondivalitseja saadud tulu liik	Maksumaksja osa kasumist või tulult	Kinnipeetud või tasutud tulumaks
	registrikood asukohariigis	nimi				

8.7 ¹	Rendi- ja üüritulu			
Riik	Väljamakse tegija nimi	Tulu liik	Tulu summa	Kinnipeetud või tasutud tulumaks

8.8	Välisriigis saadud, Eestis maksuvaba tulu Välisvaluutas või eurodes kahe komakoha täpsusega. Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse tabelis 8.8 loetletud tulu tabelites 8.1–8.7 ¹ .					
Riik	Väljamakse tegija		Tulu liik	Rahaühik	Tulu summa ja välja- makse kuupäev	Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev
	registri- või isikukood residendiriigis	nimi või ees- ja perekonnanimi				

8.9	Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi residendi väljaspool Eestit saadud maksustatav tulu Välisvaluutas või eurodes kahe komakoha täpsusega. Euroopa Majanduspiirkonna muu lepinguriigi resident, kes soovib kasutada maksusoodustusi Eestis, näitab oma väljaspool Eestit saadud maksustatava tulu (brutosumma koos tulumaksuga) mahaarvamiste arvutamiseks Eestis (tulumaksuseaduse § 31 ¹ lõige 2).			
Riik	Väljamakse tegija nimi	Tulu liik	Rahaühik	Tulu summa ja kuupäev

III. MAHAARVAMISED

9.	Maksustamisperioodi tulust tehtavad mahaarvamised			
9.1	Töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed			
Väljamakse tegija		Tulu liik	Kinnipeetud töötuskindlustus- maksed	Kinnipeetud või tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed
registri- või isikukood	nimi			

9.2	Täiendava kogumispensioni, sh PEPP-i lepingu maksed			
Kindlustusandja, pensionifondi valitseja või PEPP-i pakkuja			Täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu või PEPP-i lepingu number ja sõlmimise kuupäev või osakute soetamise kuupäev	Tasutud kindlustusmaksed ning osakute soetamiseks tasutud summa või PEPP-i lepingu sissemaksed
registrikood	nimi	asukohariik		

9.3	Välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed Eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega.			
Välisriik		Sotsiaalkindlustuse maksu- või makse nimetus	Rahaühik	Tasutud maksu- või makse summa ja kuupäev

9.4	Tehtud kingitused ja annetused		
Tehtud kingituse ja annetuse saaja			Tehtud kingituse ja annetuse summa
registrikood	nimi	asukohariik	

9.6	Tasutud koolituskulud			
Koolitatava		Õppeasutuse		Tasutud summa
isikukood	ees- ja perekonnanimi	asukoha-riik	nimi, registreerimisnumber või registrikood	

10. Kasutamata koolituskulude mahaarvamise üleandmine abikaasale või registreeritud elukaaslasele (märkida „X“)

Soovin minu maksustatavat tulu ületava kasutamata koolituskulude mahaarvamise üle anda oma abikaasale või registreeritud elukaaslasele

Abikaasa või registreeritud elukaaslase andmed:

10.1	Eesti isikukood	Eesnimi	Perekonnanimi
-------------	-----------------	---------	---------------

10.2	Eesti isikukoodi puudumisel isiku identifitseerimiskood residendiriigis	10.3	Eesti isikukoodi puudumisel Maksu- ja Tolliameti antud registrikood
-------------	---	-------------	---

IV. ENAMMAKSE KASUTAMINE

11. Enammakstud maksu tagastamine Eestis asuva panga kontole¹

11.1	Konto number	11.2	Konto omaniku ees- ja perekonnanimi											
			Konto omaniku isikukood											

12. Enammakstud maksu tagastamine väljaspool Eestit asuva panga kontole¹

12.1	Väljaspool Eestit asuva panga täisnimi
12.2	Panga SWIFT kood ehk BIC
12.3	Kontoomaniku ees- ja perekonnanimi
12.4	Kontoomaniku isikukood
12.5	Konto IBAN kood
12.6	Kontoomaniku elukoha aadress (märkida, kui see asub väljaspool Euroopa Liitu või Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriike)

¹Enammakstud maksumaksja tagastatakse tuludeklaratsioonil näidatud maksumaksja pangakontole või maksumaksja kirjaliku avalduse alusel kolmanda isiku pangakontole.

13. Palun tehke enammakse kasutamiseks valik (märkida „X“):

	1. Soovin jätta enammakstud tulumaksust eurot tulevaste maksukohustuste katteks.
	2. Soovin jätta kogu enammakstud tulumaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks. Seda valikut tehes tulumaksu ei tagastata ning ettemaks kantakse tulevaste maksukohustuste katteks.
	3. Soovin jätta enammakstud sotsiaalmaksu summa tulevaste maksukohustuste katteks (täidab füüsilisest isikust ettevõtja).
	4. Soovin tehtud tasaarvelduste kohta otsust.

V. KINNITUSED

14.	Kinnitan, et kui rendi- ja üüriulu ei ole tabelis 5.4 ja/või 8.7 ¹ deklareeritud, ei ole ma maksustamisperioodil rendi- ja üüritulu saanud. Kinnitan, et minule teadaolevalt on eespool esitatud andmed õiged. Olen teadlik, et ebaõige või ebatäpse teabe esitamine on maksukorralduse seaduse alusel karistatav.				
14.1	Maksumaksja allkiri			Kuupäev	
14.2	Maksumaksja esindaja:				
	Ees- ja perekonnanimi	Isikukood	Kuupäev	e-post	Mobiiltelefon
	Allkiri	Maksumaksja esindamise alus			

Täitmise kord

1. Tuludeklaratsiooni vormi A esitab residendist füüsiline isik, kes on maksustamisperioodil saanud tulu Eestis ja väljaspool Eestit.

2. Füüsiline isik on resident, kui tema elukoht on Eestis või kui ta viibib Eestis 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul vähemalt 183 päeval. Sellel juhul on isik resident Eestisse saabumise päevast. Resident on ka välisteenistuses viibiv Eesti diplomaat (tulumaksuseaduse § 6). Kui välislepingu alusel määratud residentsus erineb seaduse alusel määratud residentsusest, kohaldatakse välislepingu sätteid.

Tuludeklaratsiooni esitamine

3. Tuludeklaratsioon esitatakse Maksu- ja Tolliametile maksustamisperioodile järgneva aasta 30. aprilliks. Elektrooniliselt on tuludeklaratsiooni võimalik esitada alates 15. veebruarist.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 136 lõike 8 kohaselt, kui kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

4. Kui maksumaksja enne maksusumma määramise aegumistähtaaja möödumist avastab, et tema või tema nimel esitatud tuludeklaratsioonis esinevad vead või on andmed puudulikud ning seetõttu on deklareeritud maksusumma väiksem seaduse alusel tasumisele kuuluvast maksusummast, teavitab ta sellest viivitamata Maksu- ja Tolliametit kirjalikult. Maksusumma määramise aegumistähtaeg on kolm aastat. Maksusumma tahtliku tasumata või kinni pidamata jätmise korral, sealhulgas maksuvõla tekkimisel maksukorralduse seaduse §-s 41 nimetatud isiku ja seoses kuriteo toimepanemisega, on maksusumma määramise aegumistähtaeg viis aastat. Aegumistähtaeg algab selle maksudeklaratsiooni esitamise tähtpäevast, mida ei esitatud või milles esitatud andmete alusel maksusumma valesti arvutati (maksukorralduse seaduse § 98 lõige 1).

5. Residendist füüsiline isik on tulumaksuseaduse § 44 lõike 1³ alusel kohustatud deklareerima välisriigis töötamise eest saadud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud tulu (§ 13 lõiked 1, 1¹ ja 2, § 48), § 14 lõikes 10 sätestatud välisriigis teenitud ettevõtlustulu ja § 18 lõikes 1¹ nimetatud välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividendi või muu kasumieraldise, mida ei maksustata Eestis tulumaksuga, samuti tulu, mida ei maksustata Eestis tulumaksuga, välislepingu alusel.

6. Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, esitab tuludeklaratsiooni ainult residendiks oleku ajal saadud tulu kohta ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis lubatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta. Tulumaksuseaduse §-des 23 ja 23⁵ sätestatud mahaarvamisi võib teha proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

7. Tuludeklaratsiooni esitab residendist füüsiline isik, kes omas maksustamisperioodil maksualast koostööd mittetegevas jurisdiktsioonis asuva juriidilise isiku (tulumaksuseaduse § 22) aktsiaid, osasid, hääli või õigust nimetatud juriidilise isiku kasumile. Osalus maksualast koostööd mittetegevas jurisdiktsioonis

asuvast juriidilises isikus deklareeritakse vormi MM lisas, mis esitatakse Maksu- ja Tolliametile koos vormidega MM ja A.

8. Residendist füüsilise isiku tuludeklaratsiooni esitab ka muu Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi (lisaks Euroopa Liidu riikidele ka Island, Liechtenstein ja Norra) (edaspidi *lepinguriik*) residendist füüsiline isik (edaspidi *lepinguriigi resident*), kes sai maksustamisperioodil maksustatavat tulu Eestis (tulumaksuseaduse § 29) ja soovib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi (tulumaksuseaduse § 31¹). Kui isikul puudub Eesti Vabariigi isikukood, siis annab registrikoodi Maksu- ja Tolliamet.

9. Muu lepinguriigi residendi Eestis saadud tulu maksustatakse tulumaksuseaduse 5. peatükis sätestatu kohaselt, arvestades riikidevahelistes tulumaksuga topehtmaksustamise vältimise ja maksudest hoidumise tõkestamise lepingus (edaspidi *maksuleping*) sätestatud maksusoodustuste ja -vabastustega. Isik täidab ka tabeli 8.9 ja näitab andmed väljaspool Eestit saadud tulu kohta.

10. Maksustamisperioodil ettevõtlustulu (tulumaksuseaduse § 14) saanud maksumaksja deklareerib selle vormil E sõltumata sellest, kas ta on füüsilisest isikust ettevõtjana registreeritud või mitte. Kui maksumaksja on äriregistrisse või muu lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja, võib ta vormil E deklareerida ka ettevõtlusega seotud mahaarvamised.

Füüsilisest isikust ettevõtja deklareerib ettevõtlustulu vormil E ja esitab selle koos vormiga A Maksu- ja Tolliametile. Füüsilisest isikust ettevõtja esitab tuludeklaratsiooni (vormid A ja E) ka juhul, kui tema maksustamisperioodi maksustatav tulu on väiksem kui maksuvaba tulu või kui maksustatav tulu puudub (tulumaksuseaduse § 44 lõige 6¹).

11. Füüsilise isiku pankroti korral peetakse tulude ja kulude ning tasutud ja kinnipeetud tulumaksu arvestust eraldi maksustamisperioodi pankroti väljakuulutamisele eelneva ja sellele järgneva osa kohta.

Füüsiline isik on kohustatud esitama Maksu- ja Tolliametile tuludeklaratsiooni ühe kuu jooksul alates pankroti väljakuulutamisest. Pankroti väljakuulutamisele järgneva kalendriaasta osa kohta esitatakse tuludeklaratsioon tavakorras järgmise aasta 30. aprilliks.

12. Kui maksumaksja sai maksustamisperioodil tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud, või kinnipeetud tulumaks on väiksem seaduses ettenähtust, on ta kohustatud esitama tuludeklaratsiooni.

13. Tuludeklaratsiooni ei pea esitama:

- 1) residendist füüsiline isik, kelle maksustamisperioodi tulu ei ületanud tulumaksuseaduse §-s 23 sätestatud maksuvaba tulu määra või kelle maksustamisperioodi tulult on tulumaks kinni peetud ning ei ole vaja lisaks tulumaksu tasuda, välja arvatud tulumaksuseaduse § 44 lõikes 6¹ nimetatud juhul;
- 2) mitteresident tulumaksuseaduse § 43 lõikes 4 sätestatud juhul;
- 3) lepinguriigi residendist füüsiline isik, kelle tulu ei ületanud tulumaksuseaduse §-s 23 sätestatud maksuvaba tulu määra või kelle maksustamisperioodi tulult ei ole vaja lisaks tulumaksu tasuda, välja arvatud juhul, kui isik saab Eestist § 29 lõike 3 alusel maksustatavat ettevõtlustulu või soovib kasutada § 23 lõikes 4 sätestatud õigust.

Olenemata eeltoodust, esitavad tuludeklaratsiooni järgmised isikud:

- füüsilisest isikust ettevõtja;
- tulumaksuseaduse § 22 lõikes 6 ja § 44 lõikes 1³ nimetatud residendist füüsiline isik;
- residendist füüsiline isik, kes on saanud tulu, mida tulumaksuseaduse § 13 lõike 4, § 14 lõike 10, § 18 lõike 1¹ või välislepingu alusel Eestis ei maksustata;
- maksustamisperioodil väärtpabereid võõrandanud isik, kes soovib kasutada tulumaksuseaduse § 38 lõikes 6¹, 6² või 6³ või § 39 lõikes 3 sätestatud õigust;
- residendist füüsiline isik, kes tegi maksustamisperioodi jooksul tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontole sissemakseid või sellelt väljamakseid;
- füüsiline isik, kes soovib kasutada tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 sätestatud õigust.

Eeltäidetud tuludeklaratsioon

14. Maksu- ja Tolliamet koostab tema käsutuses olevate andmete alusel maksumaksjale eeltäidetud tuludeklaratsiooni ja teeb selle talle kättesaadavaks Maksu- ja Tolliameti e-teenuse vahendusel või Maksu- ja Tolliameti teeninduskohas alates maksustamisperioodile järgneva aasta 15. veebruarist.

15. Maksu- ja Tolliamet kannab eeltäidetud tuludeklaratsioonile järgmised andmed:

- 1) maksustamisperioodi tulu;
- 2) maksuvaba tulu (§ 23);
- 3) tasutud koolituskulud (§ 26);
- 4) tehtud kingitused ja annetused (§ 27);
- 5) ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra (tulumaksuseaduse § 23);
- 6) täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu või PEPP-i lepingu alusel tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina, vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summa ja PEPP-i lepingu sissemaksed (tulumaksuseaduse § 28);
- 7) kinnipeetud töötuskindlustus- ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 8) tulumaksuseaduse § 57¹ lõikes 5² nimetatud andmed väärtpaberite võõrandamise kohta.

16. Maksumaksja on kohustatud eeltäidetud tuludeklaratsioonis näidatud andmed üle kontrollima ning tegema täiendusi ja parandusi, kui andmed on ebaõiged või puudulikud.

17. Paber kandjal saadud eeltäidetud tuludeklaratsioonil tehtud paranduste juurde peab maksumaksja märkima kuupäeva, millal parandus tehti, ja paranduse allkirjastama.

Deklaratsiooni täitmine

Üldandmed

18. Maksustamisperiood on kalendriaasta (1. jaanuar kuni 31. detsember). Füüsiline isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi kestel, märgib real „periood“ residendiks oleku aja kalendriaastal.

Kui deklaratsioon esitatakse paberil, siis elukoha aadressiks märgitakse koht, kus isik deklaratsiooni esitamise ajal alaliselt või peamiselt elab.

Vormi A punktis 4 näidatakse kontaktandmed (telefoninumber ja e-posti aadress), mille kaudu on võimalik isikuga kontakti saada.

19. Muu lepinguriigi resident, kes on maksustamisperioodil saanud maksustatavat tulu Eestis ja soovib kasutada tulumaksuseaduse §-s 31¹ sätestatud mahaarvamisi, täidab vormi A punktid 2.1–2.4 ning märgib elukoha aadressi residendiriigis.

20. Kui vormi A tabelite täitmisel jääb ridu puudu, tuleb tulu või mahaarvamised märkida vastava tabeli lisalehele (vormi A lisa). Lisalehel näitab maksumaksja ära vastava tabeli andmed koos enda nime ja isikukoodiga ning kinnitab andmete õigsust oma allkirjaga.

21. Deklaratsioon täidetakse eurodes sendi täpsusega, välja arvatud tabelites 8.1, 8.8, 8.9 ja 9.3, mis täidetakse eurodes või välisvaluutas kahe komakoha täpsusega.

22. Deklaratsiooni esitamisel täidab maksumaksja valgel taustal read või veerud. Hallil taustal read või veerud eeltäidab/arvutab Maksu- ja Tolliamet ning kuvab e-teenuste keskkonnas automaatselt tulemuse.

Maksustatav tulu

23. Maksustatavaks tuluks loetakse residendist füüsilise isiku maksustamisperioodil Eestis ja väljaspool Eestit kõikidest tuluallikatest saadud tulu.

Tulumaksuga maksustatakse ja deklareeritakse vormil A ka krüptovaras saadud tulu.

Krüptovara kaevandamisest saadud tulu on füüsilise isiku ettevõtlustulu, mis deklareeritakse käesoleva määrusega kehtestatud vormil E „Residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu“.

Kui arvuti andmemahu rentimine on ettevõtlus, deklareerib füüsiline isik saadud renditulu vormil E ettevõtlustuluna.

Krüptovara on digitaalsel kujul esitatud väärtus või õiguste kogum, mida kasutatakse näiteks kaupade või teenuste müümisel, ostmisel või vahetamisel. Krüptovaras saadud tulu arvutatakse ümber eurodeks. Turutingimustel tehingu korral võib kasutada turuhinnana selle keskkonna vahetuskurssi, kus tehing toimub. Kui keskkonnas, kus tehakse tehinguid krüptovaras, on toodud vahetuskurss muu traditsioonilise valuuta kaudu (näiteks USA dollar), siis arvutatakse summa ümber eurodeks, kasutades Euroopa Keskpanga päevakurssi Eesti Panga veebilehelt.

24. Füüsilise isiku tulumaksuga maksustatavaks tuluks ei loeta tulumaksuseaduse §-de 48–53 alusel maksustatavat erisoodustust, kingitust, annetust, dividendi või muud kasumieraldist, välja arvatud dividend, millelt on kinni peetud 7% määraga tulumaks.

Tulumaksuga ei maksustata tulumaksuseaduse § 12 lõikes 3 (välja arvatud seoses ettevõtlusega), § 13 lõigetes 3 ja 4 (välja arvatud § 13 lõike 3 punkt 15), § 14 lõikes 10, § 15 lõigetes 4 ja 5, § 17 lõigetes 1¹ ja 1², § 18 lõikes 1¹, § 19 lõigetes 3, 5, 6 ja 6¹, § 20 lõikes 5, § 20¹ lõikes 3, § 21 lõigetes 4 ja 5 ning § 61 lõikes 11 sätestatud residendi tulu. Samuti ei loeta maksustatavaks tuluks käesoleva korra punktis 93 nimetatud eluruumi üürilepingu alusel saadud üürist üürimisega seotud kulude katteks maha arvatud 20%.

Eestis saadud tulu

25. **Tabeli 5.1 I osas** „Palk ja muu tulu, millelt on tulumaks kinni peetud“ näidatakse järgmised väljamakse tegemise ajal kehtiva määraga (tulumaksuseaduse § 4 lõige 1) maksustatavad tulud (brutosummas, enne maksuvaba tulu arvestamist ning tulumaksu, töötuskindlustusmaksu ja kohustusliku kogumispensioni makse kinnipidamist), millelt on tulumaks kinni peetud:

- 1) kõik töö eest saadud rahalised tasud ja töö- või teenistussuhtest tulenevad muud väljamaksed, sealhulgas:
 - 1.1) töötasu, palk, lisatasu ja puhkusetasu;
 - 1.2) tööandja töötaja eest tasutud tulumaksuseaduse §-s 28 sätestatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksed, vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad ja PEPP-i lepingu sissemaksed;
 - 1.3) töölepingu ülesütlemisel või teenistusest vabastamisel ette nähtud hüvitis;
 - 1.4) kohtu või töövaidluskomisjoni välja mõistetud hüvitis või viivis ja haigushüvitis;
 - 1.5) Eestisse lähetatud töötajate töötingimuste seaduse § 5² alusel tööandjalt teenuse tellinud isiku makstud tasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1), kui sellel töötajal tekib Eestis deklareerimiskohustus;
 - 1.6) ametniku, töötaja või juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liikme tööandjalt või kolmandalt isikult saadud välislähetuse päevaraha või ametniku välislähetustasu või nimetatud isikutele makstud töölähetusega kaasneva kulu hüvitise tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa;
 - 1.7) asendusteenistuja, reservasendusteenistuja ja reservväelase toetus (tulumaksuseaduse § 19 lõige 4);
 - 1.8) toetus, mis on saadud seoses töö- või teenistussuhtega (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3);
 - 1.9) seaduse või muu õigusakti alusel töö tegemise eest saadud tasu (sotsiaalmaksuseaduse § 2 lõike 1 punkt 9);

- 1.10) pärast töö- või teenistussuhte lõppemist saadud tasu;
- 1.11) tööandjalt lapse sünni puhul saadud toetus, mis ületas 5/12 maksustamisperioodi maksuvabast tulust (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 7);
- 1.12) riigieelarvest hüvitatav puhkusetasu;
- 1.13) seoses tööõnnetuse või kutsehaigusega saadud hüvitis, kui seda ei makstud kindlustushüvitisena;
- 1.14) muu töö- või teenistussuhtega seotud väljamakse.

Ametnikud tulumaksuseaduse tähenduses on ka avaliku teenistuse seaduse § 2 lõikes 3 nimetatud järgmised isikud: Riigikogu liige, Euroopa Parlamendi liige, Vabariigi President, Vabariigi Valitsuse liige, kohtunik, õiguskantsler, riigikontrolör, riiklik lepitaja, kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu liige, valla- või linnavalitsuse liige ja osavalla- või linnaosavanem (tulumaksuseaduse § 13 lõige 3¹);

2) ajutise töövõimetuse hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 1). Maksustamisele ei kuulu ravikindlustuse seaduse § 47 kohaselt makstud täiendav ravimihüvitis ja sama seaduse alusel makstud täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitis;

3) töövõtu-, käsundus- või muu võlaõigusliku lepingu alusel saadud töö- või teenustasu (tulumaksuseaduse § 13 lõige 1¹), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse või muu lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu;

4) tasu, mida on saanud juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige (tulumaksuseaduse § 13 lõige 2) (sealhulgas tööandja tehtud III samba või PEPP-i lepingu sissemaksed), välja arvatud juhul, kui tasu saaja on äriregistrisse või lepinguriigi registrisse kantud füüsilisest isikust ettevõtja ning tasu on saaja ettevõtlustulu. Tulumaksuga maksustatakse saadud toetus, mida makstakse seoses töö- või teenistussuhtega või juhtimis- või kontrollorgani liikmeks olekuga (tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punkt 3);

5) stipendium (välja arvatud tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktis 3¹ ning lõigetes 5, 6 ja 6¹ nimetatud stipendiumid), toetus (välja arvatud tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktides 3–3³ nimetatud toetused), kultuuri-, spordi- ja teaduspreemia (välja arvatud tulumaksuseaduse § 19 lõike 3 punktis 4 nimetatud preemiad), hasartmänguvõit ning Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse alusel saadud toetus (tulumaksuseaduse § 19 lõige 4);

6) perehüvitiste seaduse alusel saadud vanemahüvitis (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2);

7) töötuskindlustuse seaduse alusel saadud hüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõige 2);

8) laenult, liisingult või muult võlakohustuselt, finantsvaralt ja hoiuselt saadud intress, sealhulgas selline võlakohustuselt arvutatud summa, mille võrra esialgselt võlakohustust suurendatakse, ning intressina saadud väljamakse, välja arvatud osaku või aktsia tagastamisel või investeerimisfondi likvideerimisel saadud väljamakse.

Tulumaksuseaduse § 17 lõike 1¹ kohaselt ei maksustata tulumaksuga intressi, mis on saadud pensioni investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvaralt või mille aluseks olev investeerimisfondi tulu on tulumaksuseaduse 5¹. peatüki sätete kohaselt maksustatud või § 31² lõike 2 kohaselt tulumaksust vabastatud.

Tabelis 5.1 I osas näidatakse Eesti äriühingult või lepinguliselt investeerimisfondilt saadud ja pensioni investeerimiskontole laekunud intress (tulumaksuseaduse § 17 lõige 1) või kindlustushüvitis (tulumaksuseaduse § 20 lõiked 1–4). Kui maksumaksja on väljamakse tegijat teavitanud, et finantsvara, millelt intress või kindlustushüvitis makstakse, on soetatud pensioni investeerimiskonto vahenditest, siis väljamakse tegija nimetatud väljamaksetelt tulumaksu kinni ei pea. Kui intressilt või kindlustushüvitiselt on tulumaks kinni peetud, siis on need tuludeklaratsiooni tabelis 5.1 eeltäidetud. Maksumaksja märgib pensioni investeerimiskontole laekunud intressi või kindlustushüvitise väljamakse juurde „X“ ja kinnipeetud tulumaks tagastatakse deklaratsiooni alusel.

9) Eesti seaduse alusel saadud pension (vanaduspension, sealhulgas ennetähtaegne vanaduspension, edasilükatud vanaduspension, soodustingimustel vanaduspension (laste eest) ja paindlik vanaduspension; tootjakaotuspension; rahvapension; töövõimetuspension; okupatsioonirežiimide poolt repressseeritud isiku seaduse alusel määratud soodustingimustel vanaduspension; eripension; soodustingimustel vanaduspensionide seaduse alusel määratud soodustingimustel vanaduspension ning väljateenitud aastate pensionide seaduse alusel määratud väljateenitud aastate pension (tulumaksuseaduse § 19 lõige 2).

9¹) maksustamisperioodil saadud tulumaksuseaduse § 4 lõikes 1 sätestatud maksumääraga maksustatavad enne pensioniiga tehtud järgmised kohustusliku ning täiendava kogumispensioni, sealhulgas PEPP-i lepingu väljamaksed:

1) kohustusliku kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustusvõtjale ja kindlustatud isikule ning kohustuslikust pensionifondist osakuomanikule ja pensioni investeerimiskontolt seda kasutavale isikule tehtud väljamaksed, kui väljamakse saajal on vanaduspensioniiikka jõudmiseni jäänud rohkem kui viis aastat. Siin näidatakse ka pensionilepingu soodustatud isikule ja teistele eelmises lauses nimetatud isikute pärijatele tehtud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 20¹ lõige 1);

2) täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustusvõtjale ja kindlustatud isikule, vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule või PEPP-i lepingus nimetatud PEPP-i säästjale ja PEPP-i pensionisaajale täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu ja PEPP-i lepingu soodustatud isikule ning eelnimetatud isikute pärijatele tehtud väljamakse ning tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1¹ nimetatud täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivse muutuse väljamaksed, mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 1 sätestatud maksumääraga, kui väljamakse saajal on vanaduspensioniiikka jõudmiseni jäänud rohkem kui viis aastat.

Tabeli 5.1 I osas näidatakse kohustusliku kogumispensioni riigipoolsete maksete peatamise eest välja makstud kompensatsioon.

10) muu tulu, millelt on väljamaksja kohustatud tulumaksu kinni pidama (tulumaksuseaduse § 41):

10.1) loovisiku loomeliidult, spordiseaduse §-s 7 nimetatud isiku ning kolmandalt isikult saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitise tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa;

10.2) tulumaksuseaduse § 49 lõikes 4¹ nimetatud vabatahtlikule tehtud väljamakse, mis ületab § 13 lõike 3 punktis 1 sätestatud välislähetuse päevaraha maksuvaba piirmäära;

10.3) Vabariigi Valitsuse seaduse § 31¹ alusel Vabariigi Valitsuse liikmetele ja § 79 lõike 3¹ alusel riigisekretärile, kohtute seaduse § 76¹ alusel Riigikohtu esimehele, prokuratuuriseaduse § 22³ alusel riigi peaprokurörile, õiguskantsleri seaduse § 14 lõike 5¹ alusel õiguskantslerile, riigikontrolli seaduse § 27 lõike 7¹ alusel riigikontrolörile välja makstud esinduskulud, mis ületavad piirmäära (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktid 4¹–4⁶);

10.4) Kaitseliidu tegevliikme kaitseliidu seaduse alusel saadud välislähetuse päevaraha ning kulude hüvitise tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punktis 1 kehtestatud piirmäära ületav osa;

10.5) Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti pikaajalisel lähetusel ja lühiajalisel kohapeale suunamisel ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti varjupaigatugirühma lähetusel olevale ametnikule või töötajale makstud päevaraha, Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ameti ning Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti kehtestatud päevaraha ülemmäära ning sõidu-, majutus- ja muude kulude hüvitise piirmäära ületav osa.

Tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹ kohaselt ei maksustata tulumaksuga dividendi, kui dividendi maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud, kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud või kui dividend on saadud pensioni investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvaralt.

Tabeli 5.1 I osas näidatakse dividendid ja muud kasumieraldised, mida füüsiline isik on saanud residendist äriühingult rahalises või mitterahalises vormis ja millelt on tulumaks kinni peetud tulumaksuseaduse § 61 lõike 68 alusel.

Pensioni investeerimiskontole laekunud dividenditulu on tuludeklaratsiooni tabelis 5.1 eeltäidetud. Maksumaksja märgib pensioni investeerimiskontole laekunud dividendi väljamakse juurde „X“.

26. Maksustamisperioodi neljandas kvartalis töölepingu seaduse, avaliku teenistuse seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel koondamise korral väljamakstud ülesütlemise või teenistusest vabastamise hüvitise saaja võib tuludeklaratsioonis taotleda tulumaksu ümberarvestamist nimetatud hüvitise osas, mida makstakse väljamakse tegemise kalendriaastale järgneva maksustamisperioodi eest, muutes vastavalt väljamakse aasta ja sellele järgneva kalendriaasta maksuarvestust.

Maksustamisperioodi neljandas kvartalis koondamishüvitist saanud isiku tulumaksuseaduse § 23 lõikes 4 nimetatud tulu vähendatakse väljamakse aasta füüsilise isiku tuludeklaratsiooni vormi A tabeli 5.1 I osas järgmiselt:

- 1/3 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti novembris ja hüvitist saadi kolme kuu eest;
- 2/3 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti detsembris ja hüvitist saadi kolme kuu eest;
- 1/2 saadud koondamishüvitise võrra, kui koondamishüvitise väljamakse tehti detsembris ja hüvitist saadi kahe kuu eest.

Nimetatud summat ületav osa koondamishüvitisest loetakse hüvitise saaja järgmise maksustamisperioodi tuluks tulumaksuseaduse § 23 lõigete 2 ja 4 tähenduses ning deklareeritakse järgmise aasta vormi A tabeli 5.1 I osas.

Tabeli 5.1 II osas näidatakse palk ja muu tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud.

Siin näidatakse muu hulgas täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud tehnilise eraldise negatiivne muutus (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1 ja § 28 lõige 1¹), mis tuleneb kogumispensionide seaduse § 63 alla mittekuuluva kindlustuskaitse eest arvestatud tasu mahaarvamisest.

27. **Tabelis 5.2** näidatakse kohustusliku kogumispensioni ning täiendava kogumispensioni, sealhulgas PEPP-i lepingu väljamaksed pensionieas.

Tabelis 5.2 näitab kindlustusvõtja, osakuomanik ja pensioni investeerimiskontot kasutav isik sellelt maksustamisperioodil saadud tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga maksustatud kohustusliku kogumispensioni väljamaksed, samuti kogumispensionide seaduse § 72⁴ lõikes 5 nimetatud väljamaksed, kui väljamakse saaja on riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensionieas või kui tal on sellesse ikka jõudmiseni jäänud kuni viis aastat.

Tabelis 5.2 näitab kindlustusvõtja tulumaksuseaduses sätestatud 10% maksumääraga maksustatud täiendava kogumispensioni kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustele vastava või sellega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjalt, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, saadud väljamaksed, mis on tehtud:

- 1) pärast kindlustusvõtja kogumispensionide seaduse § 63 lõikes 3 või § 72⁷ lõikes 2 sätestatud ikka jõudmist, kuid mitte enne viie aasta möödumist lepingu sõlmimisest arvates;
- 2) kindlustusandja likvideerimisel.

Tabelis 5.2 näitab kindlustusvõtja tulumaksuseaduse § 61 lõike 10 alusel enne 2002. aasta 1. maid sõlmitud täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandja poolt talle pärast 55-aastaseks saamist või kindlustusandja likvideerimisel tehtud väljamaksed, mida maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud määraga.

Siin näitab osakuomanik tulumaksuseaduses sätestatud 10% maksumääraga maksustatud kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtlikust pensionifondist ja samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist või PEPP-i lepingu alusel saadud väljamaksed, mis on tehtud:

1) pärast osakuomaniku kogumispensionide seaduse § 63 lõikes 3 või § 72⁷ lõikes 2 sätestatud ikka jõudmist, kuid mitte enne viie aasta möödumist vabatahtliku pensionifondi osakute esmasest omandamisest arvates;

2) vabatahtliku pensionifondi likvideerimisel.

Tabelis 5.2 näidatakse PEPP-i lepingu alusel tehtud väljamakse, mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga tulumaksuseaduse § 20¹ lõike 4 ning § 21 lõigete 2, 3 ja 3² alusel.

Siin näidatakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustusvõtjale ja kindlustatud isikule või vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule või PEPP-i lepingus nimetatud PEPP-i säästjale ja PEPP-i pensionisaajale tehtud PEPP-i lepingu väljamakse, mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga, kui väljamakse saaja on vanaduspensionieas või kui tal on sellesse ikka jõudmiseni jäänud kuni viis aastat, kuid mitte enne viie aasta möödumist lepingu sõlmimisest.

Kindlustusvõtjal, kes on täiendava kogumispensioni lepingu sõlminud, ja isikul, kes omandas vabatahtliku pensionifondi osakuid esimest korda enne 2021. aasta 1. jaanuari, on pensioniiga 55 aastat (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2 ja 3, § 41 punkt 12, § 61 lõiked 10 ja 65).

28. Tabelis 5.3 näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmaksed juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi.

Kui enne 2010. aasta 1. augustit sõlmitud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tehti väljamakseid enne 2024. aasta 1. jaanuari, arvatakse § 20 lõikes 3 nimetatud summast lisaks alates 2024. aasta 1. jaanuarist tasutud kindlustusmaksetele maha ka kuni 2023. aasta 31. detsembrini tasutud kindlustusmaksete osa, mis ületab kuni sama kuupäevani tehtud väljamakseid.

Iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Tabeli 5.3 veerus „Tulu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet tulu summa järgmise valemi alusel: eelmistel aastatel makstud summa (A) pluss väljamakstud summa maksustamisperioodil (B) miinus tasutud kindlustusmaksed (C). Arvutatud tulem peab olema positiivne, kuid mitte enam kui väljamakstud summa maksustamisperioodil (B).

Kui investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tasutud kindlustusmaksed on sellel või eelneval maksustamisperioodil maksumaksja tulust maha arvatud täiendava kogumispensioni kindlustusmaksena (tulumaksuseaduse § 28), maksustatakse väljamaksed tulumaksuseaduse § 21 alusel ja deklareeritakse tabelis 5.1 või 5.2.

Tulumaksuseaduse § 20 lõigetes 1–4 ning §-des 20¹ ja 21 nimetatata kindlustussummasid ja -hüvitisi ning elukindlustuslepingu lõpetamisel makstavat tagasiostuväärtust, samuti § 20 lõikes 3 nimetatud lepingu alusel makstud surmajuhtumi kindlustuse hüvitisi ega sellise lepingu alusel pensioni investeerimiskontole laekuvaid kindlustushüvitisi ei maksustata tulumaksuga.

29. Tabeli 5.4 I osas näidatakse renditulu, millelt on tulumaks kinni peetud, sealhulgas üür, rent, põllumajandusmaa rent, hoonestusõiguse seadmise tasu, reaalkoormatise talumise tasu, seadusest või tehingust tuleneva eseme kasutamise piirangu talumise eest saadud muu tasu (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1), samuti litsentsitasu (tulumaksuseaduse § 16 lõiked 2 ja 3), välja arvatud juhul, kui tasu on füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulu.

Kui osas I deklareeritakse eluruumi üüritulu (brutosumma, enne üürimisega seotud kulude katteks 20% mahaarvamist), millelt on tulumaks kinni peetud, siis saadud üürist arvutab Maksu- ja Tolliamet eluruumi (elamu või korteri) üürimisega seotud kulude katteks maha 20%. Mahaarvamine tehakse ilma dokumentaalsete tõenditeta üürimisega seotud kulude kohta. Kui üürileping on sõlmitud tulumaksu kinnipidajaga (tulumaksuseaduse § 40 lõige 1), siis tulumaksuseaduse § 41 punkti 7 alusel peetakse üüritulu väljamaksmisel tulumaks kinni eelnimetatud mahaarvamist arvesse võtmata.

Tabelis 5.4 I osas deklareeritakse arvuti andmemahu rentimisest saadud tulu (sealhulgas krüptovaras), kui renditulu väljamaksja on renditulult tulumaksu kinni pidanud. Kui arvuti andmemahu rentimine on ettevõtlus, deklareerib füüsiline isik saadud renditulu vormil E ettevõtlustuluna.

30. **Tabeli 5.4 II** osas näidatakse käesoleva korra punktis 29 nimetatud renditulu (tulumaksuseaduse § 16 lõige 1) ja litsentsitasu (§ 16 lõiked 2 ja 3), kui sellelt ei ole tulumaksu kinni peetud.

Kui selline tasu on füüsilise isiku ettevõtlustulu, deklareeritakse see vormil E.

Kui II osas deklareeritakse tulumaksuseaduse § 39¹ kohaselt eluruumi üüritulu (brutosumma enne üürimisega seotud kulude katteks 20% mahaarvamist), millelt ei ole tulumaksu kinni peetud, siis saadud üürist arvutab Maksu- ja Tolliamet eluruumi (elamu või korteri) üürimisega seotud kulude katteks maha 20%. Mahaarvamine tehakse ilma dokumentaalsete tõenditeta üürimisega seotud kulude kohta.

Tabeli 5.4 II osas deklareeritakse arvuti andmemahu rentimisest saadud tulu, millelt ei ole tulumaksu kinni peetud.

31. **Tabelis 5.5** näidatakse Eesti juriidilise isiku staatusega isikuteühenduse liikme tulu või varakogumi osaniku või kaasomaniku tulu (tulumaksuseaduse § 18 lõige 4) või osanikule omistatud Eesti usaldusfondi saadud tulu.

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilisele isikule omistatud eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga aastal, mil see isikuteühendus või varakogum tulu sai. Arvesse võetakse ka proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabelis 5.5 ei näidata tulu osalusest varakogumis, mille kohta on emiteeritud väärtpaber. Selline tulu deklareeritakse ja maksustatakse tulumaksuseaduse § 15 lõigete 1–3¹ (tabel 6.1 või 6.4) või § 17 lõike 1 alusel (tabel 5.1).

Tabelis 5.5 deklareeritakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 6 alusel osakuomanikule omistatud Eesti seaduse alusel asutatud ning Eestis registreeritud usaldusfondi saadud tulu. Osanikule omistatud tuluks loetakse tema osaluse suurusele vastav fondi tulu osa selle laekumisel fondile.

Tabeli 5.5 veerus „Maksumaksja osa kasumist või tulust“ näidatakse maksumaksja osa isikuteühenduse või varakogumi kasumist või usaldusfondi tulust.

Kasu vara võõrandamisest

32. **Tabelites 6.1–6.6** näidatakse kasu või kahju väärtpaberite ja muu vara, sh finantsvara võõrandamisest tulumaksuseaduse §-de 15, 17¹, 17², 37, 38, 39 ja § 61 lõike 3 kohaselt.

33. Kasu või kahju vara müügist on müügihinna ja soetamismaksumuse vahe. Kasu või kahju vara vahetamisest on vahetatava vara soetamismaksumuse ning vahetuse teel vastu saadud vara turuhinna vahe. Maksumaksjal on õigus kasust maha arvata või kahjule juurde liita vara müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud.

34. Soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 38) on:

- 1) vara omandamiseks ning selle parendamiseks ja täiendamiseks maksumaksja tehtud dokumentaalselt tõendatud kulud. Kulude hulka kuuluvad ka makstud vahendustasu ja lõiv;
- 2) kapitalirendi (liisingu) korras soetatud vara korral makstud rendi- või väljaostumaksete summa ilma intressita;
- 3) omavalmistatud asja valmistamiseks tehtud dokumentaalselt tõendatud kulude summa. Siin arvestatakse ka eelmistel maksustamisperioodidel tehtud kulutusi (näiteks poolelioleva maja ehituskulu);
- 4) mitterahalise sissemaksega omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) soetamismaksumus on võrdne mitterahaliseks sissemakseks olnud vara soetamismaksumusega.

Soetamismaksumusele arvatakse juurde tehtud täiendavad sissemaksed ja sellest arvatakse maha saadud väljamaksed;

5) kui vara müügitehingul kohustusega või õigusega osta see vara tagasi kindlaksmääratud tähtajal ja kindlaksmääratud hinnaga (repotehing) on vara tagasiostuhind kõrgem selle müügihinnast, loetakse tagasiostetud vara soetamismaksumuseks repotehingu käigus müüdud vara müügihind;

6) äriühingute või mittetulundusühingute ühinemise, jagunemise või ümberkujundamise käigus omandatud osaluse (aktsiad, osad, osamaks, sissemakse) puhul ühineva, ühendatava, jaguneva või ümberkujundatava ühingu osaluse soetamismaksumus, millele on lisatud tehtud juurdemaksed ning maha arvatud saadud väljamaksed;

7) lepinguriigi investeerimisfondi osakute või aktsiate vahetamisel teise sama lepingulise fondi või aktsiaseltsifondi teist liiki osakute vastu või sama fondivalitseja valitsetava fondi osakute või aktsiate vastu investeerimisfondide seaduse § 14 lõike 3 punktis 2 või § 18 lõike 5 punktis 2 sätestatud korras või investeerimisfondi osakute või muu osaluse vahetamisel investeerimisfondide ühinemisel omandatud osakute või aktsiate puhul vahetuse käigus võõrandatud investeerimisfondi osakute või aktsiate soetamismaksumus.

Soetamismaksumuse hulka ei loeta vara haldamise kulusid.

35. Kui varal puudub soetamismaksumus ning vara võõrandamisest saadud tulu ei ole tulumaksuseaduse kohaselt tulumaksuvaba, kuulub vara võõrandamisest saadud kasu maksustamisele kogu ulatuses. Kingituse, annetuse, erisoodustusena või kasumieraldisena saadud ja tulumaksuseaduse §-de 48–50 alusel või välisriigis maksustatud vara soetamismaksumust suurendatakse tulumaksuga maksustatud summa võrra.

36. Kui mitterahaliseks sissemakseks olnud asja või varalise õiguse soetamismaksumus on eelnevalt maha arvatud füüsilise isiku ettevõtlustulust ja seda ei ole tulumaksuga maksustatud isiklikku tarbimisse võetud varana, loetakse osaluse soetamismaksumuseks null.

37. Tulumaksuseaduse § 39 lõike 3 kohaselt, kui finantsvara võõrandamisest maksustamisperioodil saadud kahju ületab samal maksustamisperioodil finantsvara võõrandamisest saadud kasu, võib kasu ületava kahju summa maha arvata järgmistel maksustamisperioodidel finantsvara võõrandamisest saadud kasust.

Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud finantsvara võõrandamisest nii Eestis (tabelid 6.1 ja 6.4) kui ka välisriigis (tabelid 8.2 ja 8.4) saadud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1. Tuludeklaratsiooni esitamise korral märgitakse eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju ka siis, kui maksumaksja ei ole maksustamisperioodil finantsvaraga tehinguid teinud, kuid tal on varasematest perioodidest edasikantud kahju.

38. **Tabelis 6.1** näidatakse võõrandatud väärtpaberi (aktsia, osa, võlakiri, obligatsioon, optioon, futuur, forvard, osak, lepingulise investeerimisfondi osak, jmt), pandikirja, krüptovara ja teatud ühisrahastusinvesteeringu, mida tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 1 punkti 9 kohaselt käsitatakse finantsvarana, soetamismaksumus, müügihind või finantsvara vahetuse käigus vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud.

Maksustamisperioodil investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvaralt saadud tulu deklareeritakse tabelis 6.5.

39. Erineva hinnaga ja erineval ajal soetatud samanimelise finantsvara soetamismaksumuse arvestamisel tuleb järjepidevalt lähtuda ühest alljärgnevast meetodist:

1) FIFO meetod – võõrandamine toimub sisseostu järjekorras;

2) kaalutud keskmise meetod – võõrandatud finantsvara soetamismaksumus leitakse võõrandamise hetkeks olemasolevate samanimeliste väärtpaberite soetamismaksumuse summa jagamisel nende arvuga.

40. Müügina käsitatakse ka väärtpaberi lunastamist ja väärtpaberi või muu varaliselt hinnatava õiguse kehtivuse kaotamist, mil väärtpaber lõpeb ilma võõrandamistehinguta ja ilma poolte vahelise vabatahtliku kohustuse lõpetamise kokkuleppeta. Kehtivuse kaotamisena ei käsitata võlausaldaja vabatahtlikku nõudest loobumist. Väärtpaberi lunastamine ehk tagasiostmine on näiteks võlakirja osaline või täielik tagasiostmine emitendi poolt enne võlakirjaemissiooni lõpptähtaega või selle saabumisel. Väärtpaberi lunastamise või kehtivuse kaotamisega seotud kasu ja kahju loetakse väärtpaberite võõrandamisest saadud kasuks ja kahjuks.

41. Maksustamisperioodil samanimeliste väärtpaberite (näiteks panga lihtaktsiad) võõrandamise tehingute andmed (soetamismaksumus, võõrandamisega seotud kulud ja müügihind) tuludeklaratsioonis näidata koondsummadena.

Väärtpaberite soetamismaksumusele võib juurde arvata väärtpaberikonto kasutamisega seotud tasu. Krüptovara soetamismaksumusele võib juurde arvata krüptovaraga kauplemise platvormi kasutamisega seotud tasu.

42. Tulumaksuseaduse § 39 lõike 1 kohaselt on residendist füüsilisel isikul õigus maksustamisperioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju. Väärtpaberi võõrandamisest saadud kasu ja kahjuna käsitatakse tulumaksuseaduse §-s 15 sätestatud väärtpaberitega seotud kasu ja kahju.

Tulumaksuseaduse § 39 lõike 1² kohaselt on residendist füüsilisel isikul õigus maksustamisperioodil tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 2 punktis 9 nimetatud ühisrahastusteenuse osutaja hallatava ühisrahastusplatvormi vahendusel soetatud laenunõude võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil laenunõude võõrandamisest saadud kahju, samuti kahju, mis on saadud seoses laenunõudega, mille ühisrahastusteenuse osutaja on samal maksustamisperioodil lootusetuks hinnanud.

Tulumaksuseaduse § 39 lõike 1³ kohaselt on residendist füüsilisel isikul õigus maksustamisperioodil tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 2 punktis 10 nimetatud lepinguriigi tegevusloaga krüptovarateenuse osutaja vahendusel või selliselt krüptovara emitendilt soetatud krüptovara võõrandamisest saadud kasust maha arvata samal perioodil krüptovara võõrandamisest saadud kahju.

Kui tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1 nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud kasu, võib kasu ületava kahju osa maha arvata § 39 lõigetes 1² ja 1³ nimetatud tulust. Kui tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1² nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud kasu, võib kasu ületava kahju osa maha arvata § 39 lõigetes 1 ja 1³ nimetatud tulust. Kui tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1³ nimetatud kahju ületab samas lõikes nimetatud kasu, võib kasu ületava kahju osa maha arvata § 39 lõigetes 1 ja 1² nimetatud tulust. Nende lõigetes nimetatud kahju summa, mis ületab samades lõigetes nimetatud kasu summat, muust maksustatavast tulust maha ei arvata ja selle võib maha arvata selliselt finantsvaralt järgmistel maksustamisperioodidel saadud kasust.

Kahju ei arvata maha investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvara korral.

Kui teenuse osutajal vastavat tegevusluba ei ole, siis ei ole ühisrahastuse kaudu antud laenu ja krüptovaraga tehtud tehingu kahju arvesse võtmine lubatud. Krüptovara puhul maksustatakse üksnes tehingutest saadud kasu tuludeklaratsiooni tabeli 6.3 või 8.3 alusel.

43. Tabeli 6.1 veerus „kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet finantsvara võõrandamisest maksustamisperioodil saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: müügihind (C : kogus $\times$ hind), millest on maha arvatud soetamismaksumus (A : kogus $\times$ maksumus) ja võõrandamise kulud (B). Kahju näidatakse miinusmärgiga.

Kui finantsvara võõrandamisest saadud kahju ületab kasu, siis kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse maha tulevikus finantsvara võõrandamisest saadud kasust.

44. Dividendi saamise õigust andva väärtpaberi võõrandamisest saadud kahju ei arvata maha muude väärtpaberite võõrandamisest saadud kasust, kui see väärtpaber omandati 30 päeva enne dividendiõiguslike isikute määramise kuupäeva ja võõrandati dividendiõiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast eelnimetatud kuupäeva. Kui väärtpaberitehing vastab eelnimetatud tunnustele, märgitakse veergu „Tulumaksuseaduse § 39 lõikes 1¹ nimetatud tehing“ tähis „X“.

45. Kahju, mis on tekkinud väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu „Seotud isikutega tehtud tehing“ tähis „X“.

46. Riigi välja antud, pärandina või abikaasalt, vanemalt või lapselt saadud erastamisväärtpaberite eest soetatud vara soetamismaksumus on erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteeritud keskmine müügihind vara soetamise päeval. Enne erastamisväärtpaberite väärtpaberibörsil noteerimise alustamist soetatud vara soetamismaksumuseks loetakse erastamisväärtpaberite keskmine kohalik müügihind vara soetamise päeval (tulumaksuseaduse § 38 lõige 4).

47. **Tabelis 6.2** näidatakse kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud tulu ning Natura 2000 erametsamaa toetus, millest arvatakse maha soetamismaksumus, võõrandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud ning millest on lubatud teha täiendav mahaarvamine kuni 5000 eurot.

Võõrandamisega seotud kuludeks loetakse ka metsa majandamisega seotud dokumentaalselt tõendatud kulud. Metsa majandamisega seotud kulude mahaarvamine on lubatud, kui tegemist on metsa majandamisega metsaseaduse § 16 tähenduses ning metsa maaomanik on metsaseaduses sätestatud juhul esitanud metsa majandamise tegevuse kohta Keskkonnaametile metsateatise ning Keskkonnaamet on lubanud teatises kavandatud tegevuse (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

48. Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu võib edasi kanda kuni kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 10).

Kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisega seotud kulud võib edasi kanda kolmele järgnevale maksustamisperioodile (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8).

Raieõiguse või raiutud metsamaterjali võõrandamisega seotud kulude või saadud kasu edasi kandmiseks täidetakse tabeli 6.2 lisa. Aasta märgib Maksu- ja Tolliamet.

49. Kui maksustamisperioodil tehtud võõrandamisega seotud kulud on suuremad kui saadud tulu (tabel 6.2 rea 3 negatiivne tulem) ja eelmistest maksustamisperioodidest on edasi kantud kasu (tabeli 6.2 lisa rida 1), siis tabeli 6.2 real 3 näidatud summa ulatuses tuleb arvesse võtta eelmistest maksustamisperioodidest edasi kantud kasu (tabel 6.2 lisa rida 2).

50. Raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu edasikandmisel arvutatakse juurdemaksmisele kuuluv maksusumma hiljemalt kasu saamise kalendriaastale järgneva kolmanda aasta eest esitatud tuludeklaratsiooni alusel.

Kui maksumaksja soovib edasikantud raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasult tulumaksu maksta käesoleval maksustamisperioodil, siis tabeli 6.2 lisa real 3 näidatakse see osa kasust, mida soovitakse järgmistele maksustamisperioodidele edasi kanda (näiteks edasikantava kasu 0 või summa, mis on väiksem tabeli 6.2 lisa rida 1 – rida 2 summast) ja real 4 näidatakse see osa kasust, millelt soovitakse maksustamisperioodil maksu tasuda.

Kui maksustamisperioodil kasvava metsa raieõiguse ja raiutud metsamaterjali võõrandamisest saadud kasu on suurem võõrandamisega seotud kuludest (tabel 6.2 rea 3 positiivne tulem) ja eelmistest maksustamisperioodidest on edasikantud kulusid (tabel 6.2 lisa rida 5), siis tabeli 6.2 real 3 näidatud summa ulatuses tuleb arvesse võtta eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kulud (tabel 6.2 lisa rida 6).

51. Füüsiline isik võib talle kuuluvalt kinnisasjalt raiutud metsamaterjali ja seal kasvava metsa raieõiguse võõrandamisest saadud tulust ning Natura 2000 erametsamaa toetusest, millest on tehtud metsa võõrandamisega seotud kulud (tulumaksuseaduse § 37 lõige 8), maksustamisperioodil täiendavalt maha arvata kuni 5000 eurot.

52. Kui kasvava metsa raieõigus ja raiutud metsamaterjal on võõrandatud füüsilisest isikust ettevõtjale kuuluvalt kinnisasjalt ettevõtluse käigus, siis saadud tulu deklareeritakse vormi E real 3.1.1. Kui Natura 2000 erametsamaa toetus on saadud ettevõtluses kasutatavale metsamaale, siis deklareeritakse saadud toetus vormi E real 3.1.2.

53. **Tabelis 6.3** näidatakse sellise võõrandatud vara (muu hulgas kinnis- või vallasasja, täis- või usaldusühingusse tehtud sissemakse, ühistule makstud osamaksu, nõudeõiguse, ostueesõiguse, hoonestusõiguse, kasutusvalduse, isikliku kasutusõiguse, rentniku õiguste, tagasiostukohustuse, hüpoteegi, kommertspandi, registerpandi või muu piiratud asjaõiguse või selle järjekoha, krüptovara või muu varalise õiguse) soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse korral turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulud, mis ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mis ei kuulu deklareerimisele tabelites 6.1, 6.2, 6.4 või 6.5.

54. Krüptovara käsitatakse tulumaksuseaduse kohaselt varana (§ 15 lõige 1) ja füüsiline isik deklareerib maksustamisperioodil krüptovaraga kauplemisest (müük või vahetus teise krüptovara või tavavaluuta vastu) saadud tulu kasuna vara võõrandamisest tabelis 6.3. Nimetatud tabelis deklareeritakse vaid need krüptovara võõrandamistingimused, millest saadi kasu.

Krüptovara võõrandamisest saadud kahju võetakse maksustamisel arvesse üksnes juhul, kui krüptovara on soetatud sellise krüptovarateenuse osutaja vahendusel või selliselt krüptovara emitendilt, kes on saanud Euroopa Liidu liikmesriigis õiguse krüptovara pakkuda või krüptovarateenust osutada (TuMS § 17¹ lõike 2 punkt 10). Sellise krüptovara võõrandamisest saadud kasu või kahju deklareeritakse tabelis 6.1.

Krüptovara võõrandamisel saadud tulu deklareerimisel valitakse vara liigiks „krüptovara“, sisestatakse soetamismaksumus ja müügihind (turuhind) ning võõrandamisega seotud kulud. Soetamismaksumus on soetatud krüptovara väärtus eurodes soetamise hetkel ning müügihind (turuhind) on krüptovara väärtus eurodes müügi või vahetamise hetkel.

Kui füüsilisele isikule krüptovaras antud laen tagastatakse teises varas või rahas ning tagastatud summa või saadud vara turuhind ületab laenuks antud krüptovara soetamismaksumust, deklareeritakse saadud kasu tabelis 6.3.

Kui äriühing on dividendi maksnud krüptovaras, kohaldatakse selle vara edasisel müügil/vahetusel saadud kasule vara võõrandamise reegleid.

Dividendi saaja saab soetamismaksumusena arvesse võtta äriühingu tasandil maksustatud dividendi väärtuse ning selle vara müümisel või vahetamisel saadud tulust maha arvata. Vara võõrandamisest (müügist, vahetamisest) teenitud kasu deklareeritakse tabelis 6.3.

Tabeli 6.3 veergu „Aadress“ krüptovaraga kauplemisel ei täideta.

Tabeli 6.3 veerus „Kasu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet vara võõrandamisest saadud kasu järgmise valemi alusel: müügihind (B), millest on maha arvatud soetamismaksumus ja võõrandamisega seotud kulud (A). Arvutatud tulem peab olema positiivne või null.

55. **Tabelis 6.4** näidatakse järgmised saadud väljamaksed:

1) aktsiaseltsi aktsiakapitali, osaühingu või ühistu osakapitali või täis- või usaldusühingu sissemakse vähendamisel ning aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel või muul juhul omakapitalist saadud väljamakse osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2);

2) juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotise osa, välja arvatud osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud), ja osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3);

3) Eesti lepingulise investeerimisfondi osaku või Eesti aktsiaseltsifondi aktsiate tagastamisel ja lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis ületab osaku või aktsia soetamismaksumust, välja arvatud nimetatud väljamakse osa, mille aluseks olev lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi tulu on tulumaksuseaduse 5¹. peatüki kohaselt maksustatud või § 31² lõike 2 kohaselt tulumaksust vabastatud (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3¹).

56. Tabeli 6.4 veerus „Soetamismaksumus/sissemakse“ näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel.

57. Tabeli 6.4 veerus „Kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet osaluse vähendamisest või likvideerimisjaotistelt saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: väljamakse (B) miinus soetamismaksumus/sissemakse (A). Kahju märgitakse miinusemärgiga. Kui veerus „Kasu/kahju“ saadud tulem on negatiivne (kahju ületab kasu), siis käsitatakse seda kui väärtpaberite võõrandamisest saadud kahju ning kahju summat muust maksustatavast tulust maha ei arvata, vaid kantakse järgmisele maksustamisperioodile ja arvatakse kasust maha järgmistel maksustamisperioodidel. Eelmistest maksustamisperioodidest edasi kantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.

Kahju, mis on tekkinud väärtpaberite turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud väärtpaberite võõrandamisest või väärtpaberite kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel või tulumaksuseaduse §-s 17² nimetatud investeerimiskontol olnud raha eest soetatud väärtpaberite võõrandamisest, kasust maha ei arvata ega selle võrra kahju ei suurendata (tulumaksuseaduse § 39 lõige 1). Kui seotud isikuga turuhinnast erineva hinnaga tehtud tehingu puhul tekkis kahju, märgitakse veergu „Seotud isikutega tehtud tehing“ tähis „X“.

58. **Tabelis 6.5** näidatakse tulumaksuseaduse §-s 17¹ sätestatud finantsvaralt saadud kasu või tulu korral tekkiv maksukohustus, mille võib tulumaksuseaduse §-s 17² sätestatud tingimuste täitmisel edasi lükata. Maksukohustuse edasilükkamiseks tuleb finantsvara soetada krediidiuasutuses või krediidiuasutuse püsivas tegevuskohas, makseasutuses või e-raha asutuses või nimetatud asutuse püsivas tegevuskohas või investeerimisühingu juures avatud rahakontol (edaspidi *investeerimiskonto*) oleva raha eest. Finantsvaralt saadud tulu kantakse viivitamata investeerimiskontole, välja arvatud tulumaksuseaduse § 17² lõikes 2 sätestatud juhul.

Tabelis 6.5 deklareeritakse kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksed ja nendelt tehtud väljamaksed tehingu toimumise järjekorras. Siin ei deklareerita tabelites 5.3, 6.1, 6.4, 8.2, 8.4 ja 8.5 deklareeritud finantsvaralt saadud kasu või tulu.

Investeerimiskontolt väljamakse tegemisel maksustatakse summa, mille võrra kõikidelt investeerimiskontodelt tehtud väljamaksed ületavad selle väljamakse järel kõikidele investeerimiskontodele tehtud sissemaksete jääki. Investeerimiskonto väljamaksena käsitatakse kõiki investeerimiskontolt tehtud kandeid, välja arvatud finantsvara soetamiseks tehtud kanded. Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamata investeerimiskontole, välja arvatud tulumaksuseaduse § 17² lõikes 2 sätestatud juhul. Väljamaksena ei käsitata sama maksumaksja teisele investeerimiskontole kantud raha (kontosisene tehing), valuuta konverteerimist investeerimiskontol ega investeerimiskonto, väärtpaberikonto või ühisrahastusplatvormi või krüptovaraplatvormi kasutamisega seotud tasu.

Finantsvarana käsitatakse investeerimiskonto raames tulumaksuseaduse § 17¹ lõikes 2 sätestatud finantsinstrumente: teatud liiki väärtpaberid (avalikult pakutavad väärtpaberid, reguleeritud väärtpaberiturul ja mitmepoolses kauplemissüsteemis kaubeldavad väärtpaberid ning investeerimisfondi aktsiad ja osakud), investeerimishoiused, investeerimiskõrgendatud elukindlustuslepingud ja muud teatud eriliigilised finantsinstrumendid, mille suhtes kehtivad kõrgendatud nõuded (tuletisinstrumendid ja lühiajalised võlaväärtpaberid ehk rahaturuinstrumendid), kvalifitseeruva finantsvara hulka kuuluv pandikiri, finantsjärelevalvele allutatud ühisrahastusinvesteeringud (laenud ja osalused) ning finantsjärelevalvele allutatud krüptovara.

Finantsvaralt saadud tulu tuleb kanda viivitamata investeerimiskontole, välja arvatud finantsvara vahetamise korral ja TuMS § 17² lõikes 2 sätestatud juhul.

Investeerimiskonto on tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 2 punktis 1 nimetatud riigi residendist krediitiasutuses, Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi makseasutuses või e-raha asutuses või krediitiasutuse, makseasutuse või e-raha asutuse vastavas riigis asuvas püsivas tegevuskohas avatud konto, millel hoitakse maksumaksja raha. Investeerimiskontona käsitatakse ka lepinguriigi investeerimisühingu juures avatud kontot, kui investeerimisühing on selle kaudu tehingute tegemiseks avanud maksumaksja arvel eelnimetatud tingimustele vastava konto või kui see hoiab maksumaksja raha viisil, mis võimaldab seda eristada investeerimisühingu enda ja teiste klientide rahast. Investeerimiskontosid võib olla rohkem kui üks.

59. Tabeli 6.5 I osas näidatakse kõikide investeerimiskontode ja finantsasutuste andmed, kus kontod on avatud.

Kui maksustamisperioodil deklareeritavaid sissemakseid investeerimiskontole ega väljamakseid investeerimiskontolt pole tehtud, siis märgitakse „X“. Sel juhul kannab Maksu- ja Tolliamet sissemakse jäägi üle järgmisesse maksustamisperioodi.

60. Tabeli 6.5 II osas deklareeritakse maksustamisperioodil investeerimiskontole tehtud sissemaksete ja väljamaksete summad.

Siin näidatakse selle investeerimiskonto number või IBAN kood, millelt on väljamakse või millele on sissemakse tehtud.

Tabeli 6.5 II osa veerus „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ näidatakse investeerimiskonto sissemaksete jääk enne iga sisse- või väljamakset.

Siin näidatakse eelmise rea või eelmise maksustamisperioodi viimasel real veerust „Edasikantav summa“ üle kantud summa plussmärgiga.

Kui maksustamisperioodi jooksul ei ole tehtud investeerimiskontole sissemakseid ega sellelt väljamakseid ja I osa viimasel veerus ei ole märgitud „X“, siis veerus „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ näidatud eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud sissemakse summa kannab Maksu- ja Tolliamet järgmise aasta veeru „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“ esimesele reale.

61. Tabeli 6.5 II osa veerus „Sissemakse summa“ näidatakse investeerimiskontole tehtud sissemaksed. Sissemaksena ei käsitata finantsvaralt saadud maksustamata tulu ega summat, mis kanti üle teiselt investeerimiskontolt. Kui investeerimiskontona võetakse kasutusele olemasolev rahakonto, siis käsitatakse sellel kontol olevat raha jääki investeerimiskonto sissemaksena. Sissemaksena käsitatakse ka finantsvara soetamise või võõrandamisega otseselt seotud dokumentaalselt tõendatud kulusid, kui need ei ole tehtud sissemakse arvel, samuti sellise finantsvara soetamismaksumust, mida tehingu sisu tõttu ei olnud võimalik soetada investeerimiskontol oleva raha eest (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 6–8).

Sissemaksena käsitatakse ka tulumaksuseaduse §-s 17¹ nimetatud tulu, kui see on tulumaksuga maksustatud.

62. Tabeli 6.5 II osa veerus „Väljamakse summa“ näidatakse investeerimiskontolt tehtud väljamaksed, välja arvatud summa, mille eest soetati finantsvara või mis kantakse üle teisele investeerimiskontole.

Väljamaksena käsitatakse ka finantsvaralt saadud tulu, mida ei kanta viivitamata investeerimiskontole (tulumaksuseaduse § 17² lõiked 5, 9–13).

63. Iga sissemakse ja väljamakse tuleb kajastada eraldi real kas veerus „Sissemakse summa“ või veerus „Väljamakse summa“. Kui üks nendest veergudest on täidetud, siis teine jäetakse tühjaks. Sama kuupäeva sissemakse ja väljamakse tehingud näidatakse eraldi ridadel.

64. Kahju, mis tekkis investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvara turuhinnast madalama hinnaga võõrandamisest maksumaksjaga seotud isikule (tulumaksuseaduse § 8) või temalt turuhinnast kõrgema hinnaga omandatud finantsvara võõrandamisest või finantsvara kehtivuse kaotamisest maksumaksjaga seotud isiku kasuks turutingimustest erinevatel tingimustel, deklareeritakse investeerimiskonto väljamaksena.

Kui dividendi saamise õigust andev finantsvara soetati investeerimiskontol olnud raha eest 30 päeva jooksul enne dividendiõiguslike isikute määramise päeva ja võõrandati dividendiõiguslike isikute määramise päeval või 30 päeva jooksul pärast nimetatud päeva, deklareeritakse selle finantsvara võõrandamisest saadud kahju investeerimiskonto väljamaksena.

65. Tabeli 6.5 II osa veerus „Maksustatav summa“ arvutab Maksu- ja Tolliamet summa järgmise valemi alusel: väljamakse summast (C) arvatakse maha kontole tehtud sissemakse (B) ja sissemakse jääk enne tehingut (A). Maksustatav summa arvutatakse iga väljamakse järel ja see peab olema positiivne.

66. Tabeli 6.5 II osa veerus „Edasikantav summa“ arvutab Maksu- ja Tolliamet investeerimiskonto jäägi järgmise valemi alusel: väljamaksest (C) arvatakse maha kontole tehtud sissemakse (B) ja sissemakse jääk enne tehingut (A), mis on negatiivne. Arvutatud negatiivne tulem plussmärgiga või null kantakse järgmisele reale veergu „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“. Maksustamisperioodi viimase rea summa kannab Maksu- ja Tolliamet järgmise aasta esimese reale veergu „Konto sissemaksete jääk enne tehingut“.

67. Real „Kokku“ näidatakse maksustamisperioodil arvutatud maksustatav summa.

68. **Tabelis 6.6** näidatakse äriühingu ühinemisel füüsilise isiku varaga äriühingult rahalises või mitterahalises vormis saadud tulu ning ülevõetud kohustuste vahe, mis ületab osaluse soetamismaksumust, välja arvatud nimetatud kasu osa, mis on või mille aluseks olev kasumiosa on tulumaksuga maksustatud. Ülevõetud kohustusi muudest tuludest maha ei arvata.

Iga äriühingu kohta täidetakse eraldi rida.

69. Tabeli 6.6 veerus „Rahalises või mitterahalises vormis saadud tulu“ näidatakse äriühingult saadud tulu. Tuluks loetakse äriühingult saadud varade ja ülevõetud kohustuste vahe, millest on maha arvatud maksustatud kasumi osa. Mitterahalises vormis saadud tulu suuruseks loetakse saadud vara turuhind.

70. Tabelis 6.6 näidatakse maksustamisperioodil üle võetud kohustused. Kui äriühingult üle võetud kohustus langeb hiljem ära nõudest loobumise, aegumise, võlgniku ja võlausaldaja kokkulangemise tõttu või muul põhjusel, maksustatakse tulumaksuga äralangenud kohustuse summa, mille võrra ühinemisel äriühingust saadud tulu vähendati (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3²). Maksustamisperioodil ära langenud kohustuse summa deklareeritakse veerus „Maksustamisperioodil ära langenud kohustuste osa, mille võrra eelmistel aastatel vähendati saadud tulu“.

Tabeli 6.6 veerus „Tulu“ arvutab Maksu- ja Tolliamet maksustatava summa järgmise valemi alusel: maksustamisperioodil saadud tulu (A), millest on maha arvatud soetamismaksumus/sissemakse (B), mis on positiivne, või tuluks on maksustamisperioodil ära langenud kohustuste osa, mille võrra eelmistel maksustamisperioodidel vähendati saadud tulu (C).

Tulud, mida arvestatakse ainult maksuvaba tulu arvutamisel

71. **Tabelites 7.1–7.3** deklareeritakse tulu, mida võetakse arvesse ainult maksuvaba tulu suuruse arvutamisel (tulumaksuseaduse § 23 lõige 3).

72. **Tabelis 7.1** näidatakse Eesti äriühingult saadud dividendid ja omakapitali väljamaksed, mis on äriühingu tasandil maksustatud, kuid ei ole maksustatavad füüsilise isiku tuluna. Tabelis 7.1 näidatakse väljamakse liik rahandusministri 29. novembri 2010. a määruse nr 60 „Tulumaksuseadusest, sotsiaalmaksuseadusest, kogumispensionide seadusest ja töötuskindlustuse seadusest tulenevate deklaratsioonide ja tõendite vormide kinnitamine ning nende täitmise ja esitamise korrad“ lisa 13 vormi **INF1** alusel:

- DK – dividendid ja muud kasumieraldised tulumaksuseaduse § 50 lõigete 1 ja 1¹ ning § 50² alusel;
- AOV – aktsia- või osakapitalist või täis- või usaldusühingu sissemaksete vähendamisel tehtud väljamaksed;
- AOT – aktsiate, osade, osamaksete või sissemaksete (osalus) tagastamisel või tagasiostmisel tehtud väljamaksed;
- LJV – äriühingu likvideerimisel makstud likvideerimisjaotised;
- OKS – omakapitali summa äriühingu kustutamisel registrist, kui tema vara ei kasutata jätkuvalt Eestis majandustegevuses;
- MOV – muul juhul omakapitalist tehtud väljamaksed tulumaksuseaduse § 50 lõigete 2, 2¹ ja 2² alusel.

Tabelis 7.1 näidatakse Eesti äriühingu makstud ja pensioni investeerimiskontole laekunud dividendid ja muud kasumieraldised. Selline dividenditulu on tuludeklaratsiooni tabelis 7.1 eeltäidetud. Maksumaksja märgib pensioni investeerimiskontole laekunud dividendi väljamakse juurde „X“.

Kogumispensionide seaduse § 3¹ lõike 3 kohaselt investeringute tegemiseks pensioni investeerimiskonto kaudu võib kasutada üksnes tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 2 punktides 1–8 ja lõikes 3 nimetatud finantsvara, arvestades sama paragrahvi lõigetes 4–8 sätestatud.

73. **Tabelis 7.2** näidatakse ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra.

74. **Tabelis 7.3** näidatakse laevapere liikmele tehtud väljamaksed, kui väljamakse on saadud töötamise eest laeval, mis vastab tulumaksuseaduse § 13 lõikes 5 või 6 sätestatud tingimustele.

Tabeli 7.3 veerus „Tulu summa“ näidatakse töötamise eest saadud rahalised tasud ja töösuhtest tulenevad muud väljamaksed (tulumaksuseaduse § 13 lõiked 5 ja 6 ning § 41 punkt 1), sealhulgas:

- 1) töötasu, palk, lisatasu ja puhkusetasu;
- 2) tööandja poolt töötaja eest tasutud tulumaksuseaduse §-s 28 sätestatud täiendava kogumispensionide kindlustusmaksed ja vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks või PEPP-i lepingu alusel makstud summad;
- 3) töölepingu ülesütleamise korral ette nähtud hüvitis;
- 4) tööandja makstud haigushüvitis;
- 5) tööandjalt lapse sünni puhul saadud toetus, mis ületas 5/12 maksustamisperioodi maksuvabast tulust (tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkt 7);
- 6) muu töösuhtega seotud väljamakse.

Tulumaksuseaduse § 13 lõike 5 või 6 alusel maksustatud tasust ei ole lubatud teha §-des 23–28¹ sätestatud mahaarvamisi ning tasude väljamaksmisel ei kohaldata § 42 lõikes 1 sätestatud maksuvaba tulu summat.

Välisriigis saadud tulu

75. **Tabelites 8.1–8.7¹** näidatakse maksustamisperioodil välisriigis saadud, Eestis maksustatav tulu ning tabelites 8.8 ja 8.9 näidatakse välisriigis saadud, Eestis maksuvaba tulu, sealhulgas krüptovaras saadud tulu. Krüptovara eurodesse ümberarvutamise selgitused on käesoleva korra osas „Maksustatav tulu“.

Lepinguriigi resident täidab tabeli 8.9 ja ei täida tabeleid 8.1–8.8.

76. Kui residendist füüsiline isik on maksustamisperioodil saanud tulu välisriigis ning see tulu oli välisriigis maksustatav, võib ta tulu topeltmaksustamise vältimiseks valida kas krediidimeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 45) või vabastusmeetodi (välisleping, tulumaksuseaduse § 13 lõige 4 ja § 18 lõige 1¹) kasutamise.

Välisriigis saadud tulu deklareeritakse tabelites 8.1–8.8 olenevalt tululiigist ja sellele tulule rakendatavast topeltmaksustamise vältimise meetodist.

77. Krediidimeetodi kasutamisel deklareeritakse välisriigis saadud tulu tabelites 8.1–8.7¹ ja E vormi tabelis 1 „K“ märkega deklareeritud välisriigis saadud ettevõtlustulu. Krediidimeetodi rakendamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatud tingimusi.

78. Vabastusmeetodi kasutamisel kohaldatakse välislepingus ning tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 ja § 18 lõikes 1¹ sätestatud tingimusi. Vabastusmeetodi kasutamisel deklareeritakse välisriigis saadud tulu tabelis 8.8. Nimetatud tabelis näidatakse ka tulu, mis tulumaksuseaduse alusel on maksustatav, kuid mille maksustamise õigus on tulenevalt välislepingust välisriigil.

79. Vabastusmeetodi arvestusse lähevad ka tabelites 5.5 ja 8.7 deklareeritud dividendid, millelt on tulumaks tasutud, ning E vormi tabel 1 „V“ märkega deklareeritud ettevõtlustulu, mis on positiivne (netotulu).

80. Maksustamisperioodil välisriigis saadud tulu kuulub residendist füüsilise isiku maksustatava tulu hulka ning Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust arvatakse maha nimetatud tulult välisriigis tasutud või kinnipeetud tulumaks.

Kui välisriigis saadud tulult tasutakse välisriigis tulumaks tulu saamisest erineval maksustamisperioodil, võetakse tulumaks Eestis arvesse maksustamisperioodil, millal välisriigis maksustatud tulu laekus. Kui tulumaksu kinnipidamise kuupäev ei ole teada, võib märkida tulumaksu kinnipidamise kuupäevaks tulu saamise kuupäeva. Eestis mittemaksustatavalt tulult välisriigis tasutud tulumaksu arvesse ei võeta.

81. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse järgi arvutatud tulumaks on suurem välisriigis tasutud tulumaksust, on maksumaksja kohustatud Eestis tulumaksuna tasuma välisriigi tulumaksu ja Eesti tulumaksu vahe.

82. Kui välisriigis saadud tulult Eesti tulumaksuseaduse alusel arvutatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, samuti juhul, kui maksumaksja tuludeklaratsiooni järgi kõikidest allikatest saadud tulult arvutatud tulumaks on väiksem välisriigis tasutud tulumaksust, välisriigis enammakstud tulumaksu Eestis ei hüvitata.

Igas välisriigis saadud tulu kohta arvutatakse tulumaks eraldi.

83. Saadud tulult maksustamisperioodil kinnipeetud või tasutud tulumaks näidatakse välisriigi maksuhalduri või maksu kinnipidaja õiendi alusel. Kui välisriigis on tulumaksu tasutud või kinni peetud rohkem, kui vastava riigi seadus või välisleping ette näeb, võib Eestis tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata ainult selle osa tulumaksust, mille tasumine oli kohustuslik.

Välisvaluutas saadud tulu, tulust tehtavad mahaarvamised ja makstud või kinnipeetud tulumaks arvestatakse ümber eurodeks tulu saamise, kulu tegemise ja tulumaksu tasumise või kinnipidamise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga päevakursi alusel või tegelikult kasutatud kursi alusel.

84. **Tabelis 8.1** näidatakse välisriigis saadud tulu, kui see on üks alljärgnevatest:

1) töötamise eest saadud rahaline tasu ja töö- või teenistussuhtest tulenevad muud väljamaksed, sealhulgas töötasu, palk, lisatasu, puhkusetasu ja muu tasu; töövõtu-, käsundus- või muu teenuse osutamiseks sõlmitud võlaõigusliku lepingu alusel saadud tasu, juhtimis- või kontrollorgani liikme tasu ning erisoodustus;

2) välisriigi juriidiliselt isikult saadud dividend. Kui on täidetud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 või § 18 lõikes 1¹ sätestatud nõuded, võib maksumaksja deklareerida käesoleva punkti alapunktides 1 (palk või muu tasu teenuse osutamise eest või erisoodustus) ja 2 (saadud dividend) nimetatud tulu tabelis 8.8.

Tulumaksuseaduse § 18 lõikes 1 nimetatud välismaa juriidiliselt isikult saadud dividendi ei maksustata tulumaksuga, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud, kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud või kui see on saadud pensioni investeerimiskontol olnud raha eest soetatud finantsvaralt. Kogumispensionide seaduse § 3¹ lõike 3 kohaselt võib investeringute tegemiseks pensioni investeerimiskonto kaudu kasutada üksnes tulumaksuseaduse § 17¹ lõike 2 punktides 1–8 ja lõikes 3 nimetatud finantsvara, arvestades sama paragrahvi lõigetes 4–8 sätestatud;

3) litsentsitasu;

4) kunstniku või sportlase tasu;

5) laenult, liisingult või muult võlakohustuselt, samuti väärtpaberilt ja hoiuselt saadud maksustatav intress. Siia kuulub ka võlakohustuselt arvatud summa, mille võrra esialgset võlakohustust suurendatakse. Intressina käsitatakse ka lepingulise investeerimisfondi arvel osakuomanikule tehtud väljamakset, välja arvatud osaku tagastamisel või investeerimisfondi likvideerimisel (tulumaksuseaduse § 17 lõige 1);

6) pension. Lepinguriigi seaduse alusel saadud pensioni ja nimetatud riigi sotsiaalkindlustuslepingu alusel saadud pensioni andmed märkida eraldi real;

6¹) täiendava kogumispensionide kindlustuslepingu kindlustusvõtjale ja kindlustatud isikule, vabatahtlikust pensionifondist osakuomanikule ning PEPP-i lepingus nimetatud PEPP-i säästjale ja PEPP-i pensionisaajale täiendava kogumispensionide kindlustuslepingu ning PEPP-i lepingu soodustatud isikule ning eelnimetatud isikute pärijatele tehtav väljamakse ning tulumaksuseaduse § 28 lõikes 1¹ nimetatud täiendava kogumispensionide tagamise eesmärgil moodustatud eraldise negatiivse muutuse väljamakset, mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 1 sätestatud maksumääraga, kui väljamakse saajal on vanaduspensioniiikka jõudmiseni jäänud rohkem kui viis aastat;

7) stipendium;

8) kultuuri-, spordi- ja teadusala preemia;

9) toetus ja abiraha;

10) hasartmänguvõit;

11) töövõimetuse hüvitis.

85. **Tabelis 8.2** näidatakse välisriigis soetatud väärtpaberi, finantsjärelevalvele allutatud ühisrahasustinvesteeringu (tulumaksuseaduse § 17¹ lõige 2 punkt 8) ja krüptovara (tulumaksuseaduse § 17¹ lõige 2 punkt 9) soetamismaksumus, müügihind või vahetuse korral vastu saadud vara turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud.

Tabeli 8.2 täitmisel tuleb arvestada käesoleva korra punktide 38–46 märkuseid.

Tabelis 8.2 veerus „Riik“ näidatakse riik, kus maksumaksja tulu teenis.

Eelmistest maksustamisperioodidest edasikantud kahju märgib Maksu- ja Tolliamet tabelis 6.1.

86. **Tabelis 8.3** näidatakse sellise välisriigis võõrandatud muu vara soetamismaksumus, müügihind või vara vahetuse korral turuhind ning müügi või vahetamisega otseselt seotud kulud, mille võõrandamisest saadud tulu ei ole nimetatud tulumaksuseaduse § 15 lõigetes 4 ja 5 maksuvaba tuluna ning mida ei näidata tabelites 8.2 ja 8.4.

Tabeli 8.3 täitmisel tuleb arvestada käesoleva korra punktide 53 ja 54 märkuseid.

87. **Tabelis 8.4** näidatakse välisriigi registrisse kantud äriühingu osakapitali või sissemaksete vähendamisel ja aktsiate, osade või osamakse tagasiostmisel või tagastamisel saadud väljamakse, välja arvatud see osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga maksustatud, arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud.

Tabeli 8.4 veerus „Soetamismaksumus/sissemakse“ näidatakse eelnimetatud osaluse soetamismaksumus või tehtud sissemakse osaluse omandamisel (tulumaksuseaduse § 15 lõige 2).

Tabelis 8.4 näidatakse ka välisriigis registreeritud juriidilise isiku likvideerimisel saadud likvideerimisjaotis, välja arvatud see osa, mis on või mille aluseks olev kasumi osa on tulumaksuga

maksustatud (arvestades tulumaksuseaduse § 50 lõike 2¹ teises lauses sätestatud), ja osaluse soetamismaksumus või osaluse omandamisel tehtud sissemakse (tulumaksuseaduse § 15 lõige 3).

Tabelis 8.4 deklareeritakse välisriigis moodustatud lepingulise investeerimisfondi või välisriigis asutatud aktsiaseltsifondi osaku või aktsia tagastamisel ja lepingulise investeerimisfondi või aktsiaseltsifondi likvideerimisel saadud väljamakse osa, mis loetakse füüsilise isiku tuluks, ning osaku või aktsia soetamismaksumus (tulumaksuseaduse § 15 lõiked 2 ja 3).

Veerus „Kasu/kahju“ arvutab Maksu- ja Tolliamet osaluse vähendamisel või likvideerimisjaotiste korral maksustamisperioodil saadud kasu või kahju järgmise valemi alusel: väljamakstud summast (B) arvatakse maha soetamismaksumus või sissemakse (A). Kahju märgitakse miinusmärgiga.

Tabeli 8.4 täitmisel arvestatakse käesoleva korra punktide 55–57 märkuseid.

88. **Tabelis 8.5** näidatakse investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel välisriigis saadud summa ja kindlustusvõtja tasutud kindlustusmakse juhul, kui seda investeerimisriskiga elukindlustuslepingut ei ole hõlmatud investeerimiskonto süsteemi.

Kui enne 2010. aasta 1. augustit sõlmitud investeerimisriskiga elukindlustuslepingu alusel tehti väljamakseid enne 2024. aasta 1. jaanuari, arvatakse § 20 lõikes 3 nimetatud summast lisaks alates 2024. aasta 1. jaanuarist tasutud kindlustusmaksetele maha ka kuni 2023. aasta 31. detsembrini tasutud kindlustusmaksete osa, mis ületab kuni sama kuupäevani tehtud väljamakseid.

Iga investeerimisriskiga elukindlustuslepingu kohta täidetakse kindlustusandja väljastatud tõendi alusel eraldi rida.

Tabeli 8.5 täitmisel tuleb arvestada käesoleva korra punkti 28 märkuseid.

89. **Tabelis 8.6** näidatakse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustusvõtjale ja kindlustatud isikule või vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule ning PEPP-i lepingus nimetatud PEPP-i säästjale ja PEPP-i pensionisaajale tehtud PEPP-i lepingu väljamakse, mis maksustatakse tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga, kui väljamakse saaja on vanaduspensionieas või kui tal on sellesse ikka jõudmiseni jäänud kuni viis aastat, kuid mitte enne viie aasta möödumist lepingu sõlmimisest arvates. Kindlustusvõtjal, kes on täiendava kogumispensioni lepingu sõlminud, ja isikul, kes omandas vabatahtliku pensionifondi osakuid esimest korda enne 2021. aasta 1. jaanuari, on pensioniiga 55 aastat (tulumaksuseaduse § 21 lõiked 2 ja 3, § 41 punkt 12, § 61 lõiked 10 ja 65).

90. Tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga maksustatakse täiendava kogumispensioni kogumispensionide seaduse §-s 63 sätestatud tingimustele vastava või sellega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu ning PEPP-i lepingu alusel kindlustusandjalt, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, saadud järgmised väljamaksed, mis on tehtud:

- 1) pärast kindlustusvõtja kogumispensionide seaduse § 63 lõikes 3 või § 72⁷ lõikes 2 sätestatud ikka jõudmist, kuid mitte enne viie aasta möödumist lepingu sõlmimisest arvates;
- 2) kindlustusandja likvideerimise korral.

91. Siin näitab osakuomanik tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumääraga maksustatavad kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtliku pensionifondiga samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutsevast vabatahtlikust pensionifondist saadud väljamaksed, mis on tehtud:

- 1) pärast osakuomaniku kogumispensionide seaduse § 63 lõikes 3 või § 72⁷ lõikes 2 sätestatud ikka jõudmist, kuid mitte enne viie aasta möödumist vabatahtliku pensionifondi osakute esmasest omandamisest arvates;
- 2) vabatahtliku pensionifondi likvideerimise korral.

Eeltoodut kohaldatakse ka väljamaksetele, mida teeb kindlustusandja, kellele on väljastatud tegevusluba mõnes muus riigis, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) kindlustusandjal on õigus sõlmida Eestis täiendava kogumispensioni kindlustuslepinguid või PEPP-i lepinguid kas piiriüleselt või filiaali kaudu;

2) Eesti ja kindlustusandjale tegevusloa väljastanud riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära ja § 21 lõikes 4 sätestatud maksuvabastuse kohaldamiseks vajalikku teavet.

Samuti kohaldatakse eelnevat ning tulumaksuseaduse § 21 lõikes 4 sätestatud maksuvabastust ka mõnes muus riigis samaväärsetel alustel tegutseva vabatahtliku pensionifondi osakuomanikule tehtavatele väljamaksetele, kui on täidetud mõlemad alljärgnevad tingimused:

- 1) pensionifondi osakuid on õigus Eestis piiriüleselt pakkuda;
- 2) Eesti ja pensionifondi tegevuskoha riigi vahel kehtib välisleping, mis võimaldab Maksu- ja Tolliametil saada selle riigi maksuhaldurilt tulumaksuseaduse § 4 lõikes 2 sätestatud maksumäära kohaldamiseks vajalikku teavet.

92. **Tabelis 8.7** näidatakse osaniku või liikme tulu ning tasutud või kinnipeetud tulumaks juriidilise isiku staatusega välismaises isikuteühenduses või varakogumis tulumaksuseaduse § 18 lõike 4 kohaselt või osanikule omistatud välisriigi usaldusfondi saadud tulu.

Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilisele isikule omistatud eelnimetatud ühenduse või varakogumi puhaskasumi osa proportsionaalselt maksumaksja osalusega, hääleõigusega või kaasomandi osaga aastal, mil see isikuteühendus või varakogum tulu sai. Arvesse võetakse ka maksumaksja osalusele vastav proportsionaalne osa kinnipeetud tulumaksust.

Tabeli 8.7 täitmisel arvestatakse käesoleva korra punkti 31 märkuseid.

93. **Tabelis 8.7¹** deklareeritakse füüsilise isiku rendi- ja üüritulu ning arvuti andmemahu rentimisest saadud tulu. Kui arvuti andmemahu rentimine ja krüptovarade kaevandamine on välismaal ettevõtlusest saadud tulu, deklareeritakse ettevõtlustulu käesoleva määrusega kehtestatud vormil E (tabel 1).

94. **Tabelis 8.8** näidatakse Eestis mittemaksustatav välisriigis saadud tulu.

95. Tabelis 8.8 deklareeritud andmeid ei võeta arvesse maksustatava tulu arvutamisel.

Tabeli 8.8 veerus „Tulu liik“ märgitakse järgmised tululiigid:

- palk;
- juhtimis- ja kontrollorgani liikme tasu;
- töövõtu-, käsundus-, või muu lepingu alusel makstud tasu;
- dividend, millelt on tulumaks makstud või kinni peetud;
- tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata;
- investeerimiskontol oleva raha eest soetatud finantsvaralt saadud tulu, millelt on välisriigis tulumaks makstud või kinni peetud.

Tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud töötamise eest saadud tulu ei maksustata Eestis tulumaksuga, kui on täidetud järgmised tingimused:

- 1) residendist füüsiline isik on viibinud töötamise eesmärgil välisriigis vähemalt 183 päeval 12 järjestikuse kalendrikuu jooksul;
- 2) välisriigis on eelnimetatud tulu olnud isiku maksustatav tulu ning see on dokumentaalselt tõendatud ja tõendil on näidatud tulumaksu summa (ka juhul, kui summa on null).

96. Tabelis 8.8 deklareeritakse tulumaksuseaduse § 18 lõike 1¹ alusel välisriigi juriidiliselt isikult rahalises ja mitterahalises vormis saadud dividend tingimusel, et dividendi maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on tulumaks makstud või dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud. Sellist dividendi ei maksustata ning sellelt dividendilt välisriigis kinni peetud tulumaksu Eestis muult tulult tasumisele kuuluva maksu vähendamiseks arvesse ei võeta.

Näide. Välisriigi äriühingu tulumaksu määr on 10% ja mitteresidendist füüsilisele isikule makstava dividendi brutosummalt peetakse teatud juhtudel kinni 10% tulumaksu. Äriühingu maksustatav kasum oli 1000 eurot ning äriühingu tulumaks sellelt 100 eurot. Eesti residendist füüsilisele isikule maksis välisriigi äriühing 450 eurot dividendi.

Kui dividendilt on tulumaks välisriigis kinni peetud, siis laekus füüsilisele isikule 405 eurot ja sama isik tasus välisriigis tulumaksu kinnipidamise teel 45 eurot. Sellisel juhul tuleb tabeli 8.8 veerus „Tulu summa ja väljamakse kuupäev“ deklareerida 450 (dividendi brutosumma ehk dividend koos kinnipeetava maksuga) ja veerus „Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev“ kinnipeetud tulumaks 45.

Kui välisriigis tulumaksu kinnipidamise kohustust ei olnud, saab Eesti residendist füüsiline isik dividendina kätte 450 eurot. Selle dividendi aluseks olevalt kasumiosalt on välisriigi äriühing maksnud tulumaksu 50 eurot. Tabeli 8.8 veerus „Tulu summa ja väljamakse kuupäev“ deklareeritakse 450 ja veerus „Kinnipeetud või tasutud tulumaks ja tulumaksu kinnipidamise või tasumise kuupäev“ deklareeritakse tasutud tulumaks 50. Tulumaksu tasumine või kinnipidamine peab olema dokumentaalselt tõendatud.

Tabelis 8.8 näidatakse ka tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata, kaasa arvatud tulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit.

97. **Tabeli 8.9** täidab lepinguriigi resident, kes soovib teha mahaarvamisi oma Eestis saadud maksustatavast tulust, näidates väljaspool Eestit saadud maksustatava tulu (brutosumma koos tulumaksuga, tulumaksuseaduse § 23 lõige 4 ja § 31¹ lõige 2).

Mahaarvamised

98. Maksumaksja märgib maksustamisperioodil tehtavad mahaarvamised tuludeklaratsiooni tabelites 9.1–9.4 ja 9.6. Maksumaksjal on õigus tulumaksuseaduse §-des 26 (koolituskulud) ja 27 (kingitused ja annetused) sätestatud mahaarvamisi maksustamisperioodil teha kokku kuni 1200 eurot maksumaksja kohta, kuid mitte rohkem kui 50% maksumaksja sama maksustamisperioodi Eestis maksustatavast tulust, millest on tehtud ettevõtlusega seotud mahaarvamised.

99. Maksu- ja Tolliamet arvutab tulumaksuseaduse § 46 lõike 1 alusel tasutava maksusumma, võttes arvesse tulust tehtavaid mahaarvamisi tulumaksuseaduses sätestatud piirmäärade ulatuses. Maksukohustuse arvutamisel võtab Maksu- ja Tolliamet tulumaksuseaduses sätestatud mahaarvamised järgmises järjekorras:

- 1) kohustusliku kogumispensioni makse ja töötuskindlustusmakse (§ 28¹ lõiked 1 ja 2);
- 2) täiendava kogumispensioni, sh PEPP-i lepingu maksed (§ 28);
- 3) välisriigis tasutud kohustuslikud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed (§ 28¹ lõige 3);
- 4) maksuvaba tulu (§-d 23 ja 23⁵);
- 5) koolituskulud (§ 26);
- 6) kingitused ja annetused (§ 27).

100. Tulu hulka, millest mahaarvamisi tehakse, ei arvata tulusid, mida tulumaksuseaduse alusel ei loeta füüsilise isiku maksustatavaks tuluks.

101. Krediidimeetodi rakendamisel on lubatud 4. peatükis sätestatud mahaarvamisi teha maksustamisperioodil Eestis ja välisriigis saadud maksustatavast tulust (käesoleva vormi tabelid 8.1–8.7¹), arvestades 4. peatükis sätestatud piirangutega.

Krediidimeetodi rakendamisel loetakse kõik välisriigis saadud tulud isiku Eestis maksustatavaks tuluks. Eestis sellelt tulult arvutatud tulumaksust arvatakse maha välisriigis makstud tulumaks vastavalt tulumaksuseaduse §-s 45 sätestatule.

102. Isik, kes ei olnud Eesti resident kogu maksustamisperioodi jooksul (§ 44 lõige 1²), deklareerib ainult Eesti residendiks oleku ajal saadud tulu ja võib teha tulumaksuseaduse 4. peatükis lubatud mahaarvamisi sama ajavahemiku kohta.

103. Paragrahvides 23 (maksuvaba tulu) ja 23⁵ (maksuvaba tulu pensionieas) ning §-s 28² sätestatud summalist mahaarvamiste piirangut arvestatakse proportsionaalselt kuude arvuga, mille jooksul isik oli resident.

104. **Tabelis 9.1** näidatakse maksumaksjalt maksustamisperioodil Eestis kinni peetud töötuskindlustusmaksed ja kohustusliku kogumispensioni maksed (tulumaksuseaduse § 28¹ lõiked 1 ja 2).

105. Iga väljamakse tegija (tööandja) kinni peetud maksete kohta täidetakse eraldi rida.

106. Tabelis 9.1 näitab füüsilisest isikust ettevõtja ettevõtlustulult Eestis tasutud kohustusliku kogumispensioni maksed.

107. **Tabelis 9.2** näidatakse kogumispensionide seaduse § 63 tingimustele vastava ja sellega samaväärse täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu alusel kindlustusandjale, kellel on lepinguriigis väljastatud tegevusluba, või muus riigis tegutsevale kindlustusandjale maksustamisperioodi jooksul tasutud kindlustusmakse osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina.

Tabelis 9.2 näidatakse kogumispensionide seaduses sätestatud korras Eestis loodud vabatahtliku pensionifondi ja samaväärsetel alustel lepinguriigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi või muus riigis tegutseva vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summa.

Siin näidatakse PEPP-i lepingu sissemaksete summa, välja arvatud summa, mis on tulumaksuseaduse § 28 lõike 1 punktis 3 sätestatud tingimustel lepingusse kantud investeerimisvariandi muutmise või PEPP-i pakkuja vahetamise käigus. PEPP-i lepinguna sõlmitud kindlustuslepingu sissemaksete summa hulka arvatakse üksnes selle lepingu alusel tasutud kindlustusmaksete osa, mille eesmärk on tagada kindlustussumma maksmine kindlustuspensionina.

108. Kui täiendava kogumispensioni kindlustusleping on sõlmitud enne 2002. aasta 1. maid, siis võib tabelis 9.2 näidata ka kindlustusmakse osa, mille eesmärgiks on tagada kindlustussumma maksmine surmajuhtumi hüvitisena (tulumaksuseaduse § 61 lõige 14).

109. Kui maksumaksja vahetab varem soetatud vabatahtliku pensionifondi osaku mõne teise vabatahtliku pensionifondi osaku vastu või kasutab tagasivõetud osakust saadud summa täiendava kogumispensioni kindlustuslepingu kindlustusmaksena, siis tagasivõetava osaku eest soetatud osaku maksumust maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.2 ei näidata (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1¹).

110. Kui maksumaksja sõlmib kindlustusandjaga täiendava kogumispensioni saamiseks uue kindlustuslepingu, kasutab juba sõlmitud lepingut või omandab vabatahtliku pensionifondi osakuid, siis ülesöeldud lepingu tagastusväärtust, lõppenud lepingu kindlustuspensioni ega lepingu osalist väljamakset uue või teise, juba sõlmitud lepingu kindlustusmaksena või vabatahtliku pensionifondi sissemaksena maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.2 ei näidata (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1¹).

Kui maksumaksja sõlmib uue PEPP-i lepingu PEPP-i pakkuja vahetamise käigus või muudab PEPP-i investeerimisvarianti, siis sellise tehingu käigus ühest lepingust või investeerimisvariandist teise kantud summat maksustatavast tulust maha ei arvata ja tabelis 9.2 ei näidata (tulumaksuseaduse § 21 lõige 1¹).

111. Maksustamisperioodil võib tulust maha arvata täiendava kogumispensioni või PEPP-i lepingu alusel tasutud kindlustusmaksed, vabatahtliku pensionifondi osakute soetamiseks makstud summad ning tulumaksuseaduse § 28 lõike 1 punktis 3 sätestatud PEPP-i lepingu sissemaksete summa kuni 15% maksumaksja sama maksustamisperioodi Eestis maksustatavast tulust, millest on tehtud tulumaksuseaduse 6. peatükis lubatud mahaarvamised, kuid mitte enam kui 6000 eurot (tulumaksuseaduse § 28 lõige 2). Kui täiendava kogumispensioni või PEPP-i lepingu sissemakseid on maksumaksja eest teinud ka tööandja, vähendatakse eelmises lauses nimetatud piirmäära (15%) alusel arvutatud summat või piirmäära summat (6 000 eurot) tööandja tasutud tulumaksuga maksustamata summade võrra.

112. Kindlustuslepingu alusel täiendava kogumispensioni tagamise eesmärgil moodustatud tehnilise eraldise negatiivse muutuse summa lisatakse maksumaksja tulule ning näidatakse **tabeli 5.1 II osas**.

113. **Tabelis 9.3** näidatakse maksumaksja maksustamisperioodil välisriigis tasutud sotsiaalkindlustuse maksud ja maksed, mille tasumine on kohustuslik tulenevalt välisriigi õigusaktist või välislepingust ning

mille tasumise eesmärk on isikule pensioni-, ravi-, emadus-, töötus-, tööõnnetus- või kutsehaiguskindlustuse tagamine (tulumaksuseaduse § 28¹ lõige 3).

114. Tulust ei arvata maha sotsiaalkindlustusmaksu või makset, mis tasuti Eestis tulumaksuga mittemaksustatava tulu arvel. Näiteks kui palgatulu maksustatakse tulumaksuga välisriigis ning Eestis seda tulu ei maksustata, ei saa sellelt tulult makstud sotsiaalkindlustuse maksu ega makset maha arvata.

Maksustamisperioodi maksuvaba tulu

115. Maksustamisperioodi (kalendriaasta) maksuvaba tulu arvutatakse tuludeklaratsiooni alusel. Residendist füüsilise isiku maksustamisperioodi tulust arvatakse maha maksuvaba tulu kuni 7848 eurot. Nimetatud maksuvaba tulu ei kohaldata alates maksustamisperioodist, kui füüsiline isik jõuab vanaduspensioniiikka.

Kui tulu on suurem kui 14400 eurot, arvutatakse maksuvaba tulu summa järgmise valemi alusel:

$$7848 - 7848 / 10\,800 \times (\text{tulu summa} - 14\,400).$$

Maksuvaba tulu ei või olla väiksem kui null ja suurem kui 7848 eurot.

Tulumaksuseaduse § 23 lõike 2 alusel maksuvaba tulu summa arvutamisel võetakse lisaks tulumaksuga maksustatavale tulule (brutosumma) arvesse ka järgmisi maksustamisperioodi tulusid:

- 1) vormi A tabelis 8.8 deklareeritud tulud, millele rakendub vabastusmeetod:
 - välisriigis töötamise eest saadud tulumaksuseaduse § 13 lõikes 4 nimetatud tulu;
 - välisriigis saadud erisoodustus;
 - välisriigis saadud tulumaksuseaduse § 18 lõikes 1¹ nimetatud dividend, kui selle maksmise aluseks olevalt kasumiosalt on välisriigis tulumaks makstud või kinni peetud;
 - tulu, mida välislepingu alusel Eestis ei maksustata (vormi A tabel 8.8, brutosumma);
- 2) vormi A tabelites 5.5 ja 8.7 deklareeritud dividend, millelt on tulumaks makstud või kinni peetud (brutosumma);
- 3) vormi A tabelis 8.9 deklareeritud tulud (brutosumma), ehk lepinguriigi residendi välisriigis saadud maksustatav tulu, kui isik soovib kasutada oma mahaarvamise õigust Eestis;
- 4) füüsilisest isikust ettevõtja välisriigis saadud ettevõtluse netotulu, millele rakendatakse vabastusmeetodit (vormi E tabel 1 V märkega ridade positiivne tulem);
- 5) Eesti äriühingult saadud dividend ja muu omakapitali väljamakse, mida ei maksustata füüsilise isiku tuluna (vormi A tabel 7.1);
- 6) ettevõtlustulu lihtsustatud maksustamise seaduse alusel maksustatud summa, mida on vähendatud ettevõtlustulu maksu sotsiaalmaksu osa võrra (vormi A tabel 7.2).

Maksustatava tulu hulka arvatakse ka Eestis ja välismaal krüptovaras saadud tulu.

Alates maksustamisperioodist, kui lepinguriigi residendist füüsiline isik jõuab vanaduspensioniiikka, arvatakse tema maksustamisperioodi maksustatavast tulust maha maksuvaba tulu 9312 eurot.

Tuluna tulumaksuseaduse § 23 lõike 2 tähenduses ei käsitata § 20¹ lõigetes 1 ja 4 ning § 21 lõigetes 2, 3 ja 3² nimetatud väljamakseid ega pensioni investeerimiskontole laekunud tulu.

116. Maksustamisperioodi neljandas kvartalis töölepingu seaduse, avaliku teenistuse seaduse või töötuskindlustuse seaduse alusel koondamise tõttu väljamakstud lepingu ülesütlemise või teenistusest vabastamise hüvitise saaja võib tuludeklaratsioonis taotleda tulumaksu ümberarvestamist nimetatud hüvitise osas. Nimetatud tulu summa ümberarvestamisel juhindutakse käesoleva korra punktis 26 sätestatust.

117. **Tabelis 9.4** näidatakse dokumentaalselt tõendatud kingitused ja annetused, mis on maksustamisperioodil tehtud tulumaksuseaduse § 11 lõikes 1 nimetatud tulumaksusoodustusega mittetulundusühingute, sihtasutuste ja usuliste ühenduste nimekirja kantud või § 11 lõikes 10 nimetatud ühingule.

Tasuta või turuhinnast madalama hinnaga osutatud teenust ei käsitata kingituse või annetusena ning selle maksumust tulust maha ei arvata (tulumaksuseaduse § 27 lõige 4).

118. **Tabelis 9.6** näidatakse dokumentaalselt tõendatud kulud, mis on tasutud õppimise või kasvatustöös osalemise eest:

- 1) riigi või kohaliku omavalitsuse haridusasutuses või avalik-õiguslikus ülikoolis, millel on asjaomase õppekava kohta tegevusluba, registreering Eesti hariduse infosüsteemis (<http://www.ehis.ee>) või õigus kõrgharidustaseme õpet läbi viia;
- 2) eralastehoius, eralasteaias ja erakoolis, millel on eelnimetatud tegevusluba ja registreering;
- 3) eelloetletutega samaväärses välismaa õppeasutuses;
- 4) eelloetletud õppeasutuste korraldatavatel tasulistel kursustel.

Kui 18-aastaseks saamisel õpib huvikoolis õppija põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppeasutuses, loetakse tema huvikoolis õppimise eest tasutud summa jätkuvalt koolituskuludeks kuni vastava tasemeõppe lõppemiseni või õpilase kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

119. Õppija täienduskoolituses osalemise kulud loetakse koolituskuludeks juhul, kui selle täienduskoolituse läbiviijal on täienduskoolituse läbiviimiseks olemas tegevusluba või ta on esitanud täienduskoolituse läbiviimiseks majandustegevusteate ning kui õppija osales eelnimetatud koolituse läbiviija täienduskoolituses, mille õppekava eesmärk on tasemeõppe õppekavas sisalduva või kutsestandardis kirjeldatud kutse-, ameti- või erialase kompetentsi saavutamine või keeleõpe.

120. Koolituskuluna ei käsitata AM-kategooria, A-kategooria, A1-alamkategooria, A2-alamkategooria, B-kategooria ega B1-alamkategooria mootorsõidukijuhi koolitusel osalemise eest tehtud kulusid.

121. Välismaa õppeasutuses õppimise korral esitab koolituskulu tasunud isik tõendi selle kohta, et tegemist on samaväärse koolitusega, kui see, mille kulu on Eestis võimalik maha arvata, ja tegemist on kooli tegutsemise asukohariigis riiklikult tunnustatud haridusasutusega. Lisaks peab esitama andmed koolitatava isiku ja koolituskulu tasunud isiku, koolituse liigi, koolituse eest tasutud summa ning koolituskulu tasumise aja kohta.

122. Maksumaksjal on õigus tabelis 9.6 näidata tema poolt maksustamisperioodil tasutud enda ja oma alla 26 aasta vanuse alaneja sugulase, õe või venna koolituskulu. Kui eelnimetatud koolituskulu puudub, võib maksumaksja maha arvata tema poolt ühe alla 26 aasta vanuse Eesti alalise elaniku eest maksustamisperioodil tasutud koolituskulu.

123. Iga õppeasutuse kohta täidetakse eraldi rida, kusjuures ühele õppeasutusele tasutud koolituskulu näidatakse ühe summana.

124. Tulust ei arvata maha koolituskulu, mille isik on teinud tulumaksuseaduse § 19 lõike 5 või 6 alusel tulumaksuga mittemaksustatava stipendiumi arvel või mille eest ta on saanud hüvitist tulumaksuseaduse § 13 lõike 3 punkti 17 või § 19 lõike 3 punkti 16 kohaselt.

Abikaasa või registreeritud elukaaslase mahaarvamiste üleandmine

125. Residendist maksumaksja, kes oli maksustamisperioodi viimase päeva seisuga abielus või registreeritud kooselus ja kelle §-s 26 nimetatud koolituskulud ületavad tulumaksuseaduse §-s 28² nimetatud piirmäärasid, mahaarvamiste kasutamata jääva osa võib nimetatud piirmäärasid arvestades oma maksustatavast tulust maha arvata tema abikaasa või registreeritud elukaaslase, kui maksustamisperioodil kehtis nende varasuhtena varaühisus. Nimetatud mahaarvamisi võivad tulumaksuseaduse § 44 lõikes 2¹ sätestatud korras teha ka abikaasad või registreeritud elukaaslased, kellest üks on resident ja teine on lepinguriigi resident või kes mõlemad on lepinguriigi residendid.

Tulumaksu tasumine ja tagastamine

126. Maksu- ja Tolliamet arvutab juurdemaksmisele kuuluva maksusumma (juurdemakse) ning saadab maksumaksjale sellekohase kirjaliku maksuteate.

127. Maksuteadet ei väljastata elektrooniliselt esitatud deklaratsiooni puhul. Sellisel juhul avaldab maksuhaldur maksuarvestuse Maksu- ja Tolliameti e-teenuste keskkonnas „e-MTA“ ning teavitab kohustuste tekkimise tähtpäevast.

128. Maksumaksja on kohustatud tasuma maksuteates või maksuarvestuses näidatud juurdemakse Maksu- ja Tolliameti pangakontole hiljemalt maksustamisperioodile järgneva kalendriaasta 1. oktoobriks.

Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 136 lõike 8 kohaselt, kui kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

129. Maksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui juurdemaksmisele kuuluv maksusumma on väiksem kui 10 eurot.

130. Enammakstud maksusumma tagastab Maksu- ja Tolliamet tuludeklaratsioonil näidatud pangakontole (vormi A IV osa punkt 11) või maksumaksja kirjaliku avalduse alusel kolmanda isiku pangakontole.

131. Kui maksumaksja taotleb enammakstud maksusumma tagastamist enda välisriigis asuval pangakontole, siis täidetakse lisaks vormi A IV osa punkt 12. Maksukorralduse seaduse § 106 lõike 4 alusel on Maksu- ja Tolliametil õigus tagastatava summa ülekandmise kulud tagastatavast summast maha arvata. Kui pangakonto andmed tuludeklaratsioonis puuduvad, jäetakse enammakstud maksusumma tulevaste maksukohustuste või tasaarvestuste katteks.

Enammakstud maksusumma tagastatakse hiljemalt maksustamisperioodile järgneva aasta 1. oktoobriks.

132. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse § 136 lõike 8 alusel, kui enammakstud maksusumma tagastamiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

133. Maksumaksja võib taotleda enammakstud maksu tasaarvestamist oma teiste tasumisele kuuluvate maksusummadega või jätta enammakstud maksusumma oma tulevaste kohustuste katteks. Selleks tuleb maksumaksjal vormi A IV osa punktis 13 vastaval real märkida „X“.

134. Vormi A elektroonilisel esitamisel võib maksumaksja jätta enammakstud tulumaksu annetusteks.

Kinnitused

135. Tulenevalt tulumaksuseaduse § 44 lõikest 1⁴ kinnitab maksumaksja, kes on Eestis asutatud hooneühistu liige või kellele kuulub Eestis asuv korteriomand, kinnisasi või Eestis asuva kinnisasjaga seotud hoonestusõigus või korterihoonestusõigus, maksustamisperioodil tulumaksuseaduse § 16 lõikes 1 sätestatud renditulu saamist või mittesaamist.

136. Renditulu saamise korral deklareeritakse see tabelites 5.4 ja 8.7¹.

Tulumaksuseaduse § 16 lõike 1 alusel loetakse rendituluks üür, rent, tasu hoonestusõiguse seadmise ja reaalkoormatise talumise eest ning seadusest või tehingust tuleneva eseme kasutamise piirangu talumise eest saadud muu tasu.

137. Renditulu mittesaamisel kinnitab maksumaksja tuludeklaratsioonis, et ta ei ole maksustamisperioodil renditulu saanud.

138. Tuludeklaratsiooni allkirjastab maksukohustuslane, tema seaduslik esindaja või volitatud esindaja. Piiratud teovõimega isiku (kaasa arvatud alla 18-aastase lapse) eest kirjutab tuludeklaratsioonile alla tema seaduslik esindaja või eestkostja. Volitatud esindaja võib tuludeklaratsioonile alla kirjutada, kui maksumaksja ei ole võimeline tuludeklaratsioonile alla kirjutama haiguse või välisriigis viibimise tõttu. Esindaja peab Maksu- ja Tolliametile esitama volitust tõendava dokumendi.